

MPO NA NINI BETELEME MOKE

 Esengo kozala awa na ntongo oyo. Sikawa nandimi ete tokoyoka loyembo moko, na moto moko ya losambo na ye, Ndeko Williams azalaki koyebisa ngai. [Ndeko mwasi ayembi, *Tondisa Kopo Na Ngai, Nkolo*—N.D.E.] Yango nde ntina oyo tozali awa na ntongo oyo, kotombola ba-kopo na biso: “Tondisa yango, Nkolo.” Oyo ezali ngonga bobele moko oyo tokozua libaku ya kosenga yango. Ngonga moko ekoya oyo tokozala na ngambo mosusu, na bongo tokozua lubaku yango te. Boye wana tozali na yango, ná mayele na biso malamumu, nabanzi ete moko na makambo ya bomoto mpenza koleka oyo ata nani akoki kosala wana Nzambe apesi biso libaku ya kosala bongo, ezali nde kosala yango, kotondisa ba-kopo na biso sikawa ná bolingo pe mawa na Ye.

² Ezali na moko oyo afandaki na biso elongo eleki mwa ntango, eleki ntango molai mingi te, kutu, pe awuti kokende. Pe ezali kosala mpasi mingi na mitema na biso mpo na Ndeko Williams. Ezali Ndeko Williams, president ya chapitre oyo awa, tata na ye. Tata na yo azalaki na mbula boni, ndeko Williams? Ntuku mwambe na mwambe. Ekosala pene na mbula zomi na mwambe, nabanzi, koleka e—e . . . te, ekosala, iyo, mibu zomi na mwambe koleka ntango ya elaká yango. Moto moko ya mpiko. Eleki ntango molai te longwa ntango tofandaki na liyangani, nalobaki na ye, pe ezali te kozanga limemia na ndeko Williams, nalobaki: “Ozali komonana elenge koleka mwana na yo, Carl.” Yango ezali bobele kolakisa ete lelo tozali awa pe lobi tokozala awa te. Toyebi te ntango nini ngonga wana ekoya, ntango nini yango ezali koya, kasi toyebi ete ezali koya. Nazalaki kokanisa, kasi bomoi ezali eloko moko ya motuya, yango ezali, bomoi ezali libaku malamumu.

³ Touti kozua likama monene, moko na biso oyo ayaka na losambo na biso ewumeli ntango molai, kouta na Chicago, abomamaki mokolo mosusu wana eutaki ye ndako, azali mama moboti. Akomaki pene na mibu, nabanzi pene na mibu ntuku sambo, ye ná mobali na ye bazalaki koya na motuka, pe kuna na Kansas, Missouri, mopepe moko makasi ya neige ezalaki koya. Moto moko azalaki kokumba, motuka ebulunganaki, kingo na ye ebukanaki na mbala moko. Pe toyebi te ntango nini yango ekoya. Ntango na . . . babengaki ngai mpo na koyebisa ngai yango pe nabengaki bana nyonso na ekolo mobimba, mpo na koyebisa bango. Na ntembe te, lokola mokengeli na bango, nazalaki moto oyo asengelaki koyebisa bango. Kokanisáká ndenge oyo tokoki kokende noki, pe boye tala mwa linzanza ya ba-bonbons efandi wana liboso na ngai oyo asalelaki ngai eleki mposho moko, pe apesaki ngai yango. Ezali bobele kotalisa ndenge nini nokinoki tokoki kokende. Kasi, soki ete, soki bobele bomoi oyo ezalaki

epai oyo tozalaki na ba-elikya na biso, tolingaki kozala bato ya bolozzi mpenza. Yobo alobaki, na mokapo ya 14: “E, soko okobomba ngai kati na nkunda, pe okobatela ngai na esika na nkuku.”

⁴ Botikálá komona ndenge oyo bozalisi etatolaka Nzambe? Tomonaka ba-nzete, nkasa kokweya na ba-nzete, pe bomoi kati na nzete kokita kino na mabele, lokola na nkunda, pe ekotikala kuna kino nkanda ya eleko na malili éleka, bongo ekozonga lisusu, kobimisáká bomoi ya sika. Ezali litatoli ete tozali na bomoi lisusu. Mói elamukaka na ntongo, lokola bebe moke, ezalaka na botaú; sima na mwa ntango ekomi ngonga ya kokota kelasi, eteyelo ya mibale; bongo na midi ekomi na makasi na yango mpenza; bongo sima na nzanga ebandi kobaluka na ngambo mosusu; bongo na mpokwa elembi lisusu pe ekufi. Kasi, wana ezali suka na mói yango te, ekobima lisusu na ntongo oyo elandi mpo na kotatola na ekeke mosusu, ete bomoi, kufa, kokundama pe lisekwa ezali.

⁵ Ata bozalisi na bisika nyonso elobaka na ntina na Ye. Pe bozalisi ezali litatoli monene na lolenge mosusu, yango ezali, ete tokoki kozua lisekwa ya Bomoi oyo te soki esaleli mwánga na Nzambe te. Sikawa, soki momboto elonami, pe momboto yango ebotei, ekobimisa fololo ya sika. Kasi soki ebotei te, ekobimisa folólo ya sika te, soki esali mwánga na Nzambe te. Nzokande, ezali te mpo ezali bobele folólo nde ekobima, mpamba te esali mwánga na Nzambe. Ntina wana nde Mói ebimaka, ezali mpo esalaka mwángo ya Nzambe. Pe tosekwaka na ntango tosali mwángo ya Nzambe.

⁶ Nandimi ete Ndeko Williams asalaki mwángo ya Nzambe na bomoi, tata ya solosolo. Pe nazali komona molongani na ye, Madame Williams, afandi awa. Mobali ya solosolo, wana ezali moko na miango ya Nzambe. Tata, moko na miángo ya Nzambe. Pe abotisamaki na Nzambe, na nzela na Molimo Mosantu, mwángo mokonzi ya Nzambe. Boye, koloba ete Ndeko Williams akosekwa te pe akozala elongo na biso lisusu te, ekosengela tóloba ete kokita ya mái ya nzete ezalaka—ezalaka te, kobima ya mói ezali te. Biloko nyonso ezolobela lisekwa na ye lisusu, kozala na biso lisusu, biloko nyonso. Liboso, mói, ba-folólo, bozalisi, bomoi ya matiti, biloko nyonso elobelaka yango. Na bongo pe Liloba na Nzambe elobi mpo na ye. Pe, kobakisa na wana, kondima mpenza oyo ezali kati na motema ekobeta-beta ete tokomona ye lisusu. Nzambe ápemisa molimo na ye. Kaka mpo na kopesa losako na ye oyo afandaki ntango moko elongo ná biso, tika ete tótelema mwa moke.

⁷ Tata na Likolo, totikálá kosala liyangani ya lolenge oyo te kaka na ntina ete tomonana to toyokama. Toyaka kosangana elongo ntango nyonso, mpo na kolendisama ya Mwana na Yo, Yesu Klisto, pe kopesa litatoli na baoyo bazangi Ye, ete bakoka kokutana na Ye. Tozali, mitema na biso ezali na mokumba mpo

na baoyo batikali sima, na bokabwani na ndeko na biso, oyo afandaki elongo na biso eleki kala mingi te, afandaki mbala mingi na liyangani moko oyo. Tondimi ete Yo otikaki ye ábika bomoi moko ya kitoko oyo etondisami, pe molimo na ye ezali elongo na Yo lelo. Pemisa ye, E Nzambe, kino ntango tokomona ye lisusu mokolo wana. Pambola mwana na ye awa, bana ye mosusu, mwasi molingami na ye, pe baoyo balingaki ye, wana ezali biso nyonso pe, Tata. Pe tika ete biso pe tóyeba yango, ete biso pe tozali na botau pe tosendeli kokende mokolo moko, boye tika ete tomilengela mpo na ngonga monene wana. Pe soki na ntongo oyo ezali na bamoko awa, oyo bamilengeli te mpo na likambo moko oyo, tika ete ézala mokolo oyo bakoloba “iyo” na Nkolo Yesu, mpo bábotisama pe na Ye na nzela ya Molimo Mosantu. Mpo tosendi yango na Nkombo na Yesu. Amen. Bokoki kofannda.

⁸ Sikawa, tolingi koyebisa mwa—mwa mayebisi. Mwasi na ngai afandi kuna na sima na ntongo oyo, nayebisaki ye, Nalobaki: “Cherie, nakosilisa na ngonga ya bilei ya ntongo. . .” Tosengelaki kokende na ville mpo na kosala mwa makambo. Pe nalobaki: “Nakosilisa na ngonga ya zomi.” Atalaki ngai. Nalobaki: “Soki nasilisi te na ngonga ya zomi, nakosombela yo bilamba ya sika misato oyo yo okopona.” Boye na—nayebi nini oyo ekosalema, nazali na niongo ya bilamba misato, mpo tokomi miniti ntuku mibale liboso ya zomi. Kasi nakomeka kosala nokinoki ndenge nakokoka.

⁹ Biso tosepeli kozala awa na Yeliko elongo ná bino bandeko na ntongo oyo, pe tobiangi bino, butu ya mokolo ya liboso, kuna na Yelusaleme, na Tucson, na limpáti kuna. Bomoni, Phoenix ezali na lobwaku, lokola Yeliko. Tucson, esika nafandaka, ezali na ngomba, yango nde—yango nde Yelusaleme. Ozali wapi, Tony? Mpo na nini moto moko alobi “amen” awa te. Tala, boye nakangami, Tony amonani ata te. Ee, lobi, to butu ya mokolo ya liboso, nde limpáti yango ekozala na—na Tucson, pe na ntembe te tokosepela soki bokozala na zingazinga wana, bóleka pe kotala biso. Liteya na ngai, na mpokwa yango, soki Nkolo alingi, ezali: *Tosili komona Monzoto Na Ye Na Esti Pe Toyei kokumbamela Ye.*

¹⁰ Pe sikawa na mokolo ya zomi na libwa ya sanza oyo, to ya sanza oyo elandi, nde, mokolo ya zomi na libwa ya—ya sanza ya liboso, nakobanda mayangani ya kolamuka awa, na esika oyo mpenza, na Ramada Inn awa, pe mokolo ya zomi na libwa, mokolo ya ntuku mibale, pe mokolo ya ntuku mibale na moko. Pe na sima mokolo ya ntuku mibale na mibale, nabanzi, ekobanda. . . mokolo ya ntuku mibale na misato, nazali na bam-pokwa minei awa, lokola mayangani ya kolamuka. Mingi kati na bino bandeko bateyi, na ntembe te tozali na esengo ya kozala elongo na bino na ntongo oyo, pe tobiangi bino na motema solo ete bomema bato na bino. Baoyo mpenza, bazali, oyo bino boyebi awa na engumba ete bayebi Yesu te lokola Mobikisi na bango.

Na bongo, ya mibale, mpo na baoyo bazali na bokono pe—pe bandimaka ete Nzambe ayanolaka libondeli, tokani kobondela mpo na babeli na ntango wana liboso ete Convention Nationale monene yango ésalema awa kobanda na mokolo ya ntuku mibale na mibale. Pe nandimi mpenza ete bozali na mposa ya koyoka yango, mpamba te bateyi mingi ya kafukafu bakoya, pe nandimi mpenza ete bokolekisa ntango moko ya kitoko.

¹¹ Sikawa, na ntongo oyo, nakanisaki koloba awa na liyangani oyo, Phoenix ezalaka ntango nyonso esika moko ya motuya na motema na ngai. Nalingaka Phoenix. Nazalaki awa ntango nazalaki mwana moke, kaka awa likolo na Wickenburg. Pe nazalaki kofanda awa na Avenue ya zomi na motoba ná Henshaw. Ezalaka esobe na ntango wana. Kasi namoni ekoti mpenza na kati ya mboka, pe, ee, mpenza-mpenza na kati-kati ya engumba. Ezali kolakisa ete ezali eleko ya mbongwana, mbongwana. Kasi ezali na likambo moko nalingi kolobela na ntongo oyo, ezali na Moko oyo abomgwanaka te, ezali Nzambe. Nzambe, kati na mwango na Ye, Liloba na Ye, Ebongwanaka ata moke te. Bileko ebongwanaka, bato babongwanaka, lolenge ya makambo ebongwanaka. Kasi Nzambe abongwanaka ata moke te, Ye azalaka ntango nionso ndenge moko.

¹² Pe nakanisaki, lokola tozali kokende na eleko ya Noele ete toko...ntango mosusu nakolobela na ntina na li—liteya moko ya Noele. Pe sikawa soki bozali na ba-Biblia na bino, pe bosepelaka kotanga, ntango mosusu bato basepela kosala yango, kolanda bapalanganisi nsango-malamu to molobi, nalingi kotanga longwa na Nsango-malamu ya Santu Matai, mokapo ya 2, mpo na mwa eteni ya Liloba.

Yesu abotamaki na Beteleme na Yuda na mikolo na mokonzi Elode, tala, bato na mayele balongwaki na epai na ebimelo na ntango mpe, bakomi na Yelusaleme,

Balobaki ete, Wapi ye oyo abotami Mokonzi na Bayuda? jambi tosili komona monzoto na ye epai na ebimelo na ntango mpe toyei kokumbama liboso na ye.

Eyoki mokonzi Elode...makambo yango, motema na ye etomboki, mpe nyonso na Yelusaleme elongo na ye.

Mpe ayanganisi banganganzambe bakonzi nyonso mpe bakomeli na bato, atuni...bango soko Klisto akobotama wapi.

...Bango balobi na ye ete, Na Beteleme na Yuda: mpo tala ndenge ekomamaki na nzela na basakoli,

Mpe yo Beteleme, na mokili na Yuda, ozali mokemoke kati na bankolo na Yuda te: kasi Mokolo na mokili akobima na yo, oyo akoyangela libota na ngai Yisalaele.

¹³ Tika ete Nkolo ábakisa mapamboli na Ye na litangi ya Liloba na Ye. Boye sikawa ná mwa nkomá oyo, pe mwa makomi

ya kolobela yango, Nalingi kosenga bokebi na bino mpenza mpo na mwa ntango na ntina na mokonza oyo: *Mpo Na Nini Beteleme Moke*.

¹⁴ Boyebi, na Noele, nakanisi biso nionso, mingi kati na biso, nakoloba te ete bato nionso, kasi mingi kati na biso tobungisi motuya mpenza ya oyo Noele ezali. Ndenge namoni awa, ata bantzete ya mbila ebongisami malamumu; pe na Esti ezalaka ntango nyonso nde nzete ya sapin, to sapin. Pe ba-sanza, to ba-mposu, nde, ntango mosusu sanza moko to mposu motoba liboso Noele ébanda, ezalaka ntango nyonso ngelingeli pe—pe ya monene. . . Bakomisá yango mombongo na esika ya oyo yango ezali mpenza.

¹⁵ Nandimaka te ete Klisto abotámá na mokolo ya ntuku mibale na mitano ya sanza ya zomi na mibale. Na—nandimaka yango ata moke te. Makambo yango ekokaki kosalema te. Bangomba ya Yuda ezalaka na neje koleka, ee, neje ezalaka ya kotonda na mosanda pene na loketo, kuna na sanza ya—ya zomi na mibale, kuna na Yuda. Kasi tososoli ete na kotangáká lisitwale, Klisto abotamaki ntango mosusu na printemps, ntango mosusu zingazinga na sanza ya minei to ya mitano, na esika moko wana. Kasi ntango oyo ebongolamaki, bamemaki yango, ntango Boklisto ebongolamaki na bo-Roma, bakomisaki mbotama ya nzambe-mói, oyo ezalaki na mwese na mokolo ya ntuku mibale na mitano, kobanda na mokolo ya ntuku mibale na moko kino mokolo ya ntuku mibale na mitano ya sanza ya zomi na mibale, mói etelemaka semba, ebongwanaka na mpasi mpenza. Pe wana ezalaki mbotama ya nzambe-mói, boye babongolaki yango na ya Mwana na Nzambe.

¹⁶ Kasi, bomikanisela, ekokaki kozala ata mokolo soko nini, tolongolaka pe te bobulisami ya oyo yango esengeli kozala. Esika Satana asili koyiba biso yango, akomisi yango likambo monene ya mombongo, pe Pere Noel ayibi lisanzoli nyonso. Pe ekomi mo—mokolo moko lokola Pasika, lokola mokolo ya ba-lapin pe mabata ya langi ya rose. Pe—pe boye yango etali Pasika na eloko nini? Yango etali lisekwa ya Klisto na eloko nini?

¹⁷ Ezali lokola mokili ya lelo, bango, bana na balabala bakoki kolobela Davey Crockett koleka oyo bakokaki koloba na ntina na Yesu Klisto. Bakoki kolobela yo mingi oyo etali motomboki moko, mobomi moko ya mikolo ya kala, koleka kolobela Mokonzi na Bomoi oyo—oyo abotama eleki mibu nkoto moko na nkama libwa. Kasi yango elongolaka eloko ya solo mpenza epai na biso Ba-klisto te.

¹⁸ Bomoni, mwinda engengaka ntango nyonso na makasi na yango mpenza kati na molili. Mokalikali oyo epasolaka mapata ya moindo na butu, etalisaka ete pole ekoki kozala kati na molili. Pe na ntango pole ezali kongenga, okomona te. . . Soki mói ezali kongenga, ozali na ntina ya pole mingi mpenza te. Kasi soki molili eleki, pole ézala ya moke koleka, yango ekongenga

makasi koleka na molili. Soki molili eleki, nde malamumu koleka, yango ekomimonisa malamumu koleka. Pe ezali penepene lokola. . . . Biso Baklisto tosengeli kotatola mpo na nkembo na Nzambe na ndenge apesi biso Mwana na Ye. Noele oyo esengelaki kozala eloko moko ya motuya. Biso Baklisto tosengelaki. . . . Atako emonani ndenge nini, ekongengisa yango malamumu koleka. Mokili mobimba ezali na oyo ya ngelingeli. Biso tozali na Klisto, pe yango nde eloko oyo tosengeli kotika éngenga na ngonga ya molili oyo tozali kobika kati na yango.

¹⁹ Tokanisaka lolenge oyo Nzambe asalaka makambo na lolenge ya libanda na momesano, mpo Azali Ye moko libanda na momesano. Nzambe azalaka libanda na momesano. Azali—Azali Oyo-na-kokamwa, Oyo-azangi-suka, epai na biso oyo tozali na suka. Boye, eloko nyonso Ye asalaka, na lolenge na yango, ezalaka libanda na momesano. Pe Nzambe azali mpenza—mpenza monene, kino Akamataka makambo ya mokili oyo etalisami polele te mpo na komitalisa polele Ye moko na nzela na yango.

²⁰ Tomoni awa na liteya na ngai, ya *Mpo Na Nini Beteleme Moke*, engumba wana ya moke koleka na Yudea mobimba, ya bankolo ya ba-engumba mosusu ya Yudea, mpo na nini Nzambe aponaki kotinda Mwana na Ye na esika wana? Yango nde likambo oyo tolingi kolobela. Nzambe azali kozua biloko ya mokili, nandimi ete Likomi elobi: “Na nzela ya bolema ya esakweli, esepelisaki Nzambe kozua makambo oyo eyebani te.” Makambo oyo tokomisaka monene, Nzambe abengaka yango bolema. Makambo oyo topesaka nkembo mingi mpenza, Nzambe alobaka ete ezali—ezali—ezali na ntina te. Pe oyo tokanisaka ezali na ntina te, Nzambe akumisaka yango.

²¹ Nazalaki kokanisa ete bobele liboso ya kobotama ya Nkolo na biso, ntango basakoli nyonso, pe bongo na bongo, balobaki na ntina na boyei ya oyo ayaki liboso, “lolenge oyo ngomba nyonso ekokitisama pe bisika ya nse ekotombwisama, pe ba-ngomba ekopumbwa-pumbwa lokola bana mpate ya mibali, pe nkasa ekobeta maboko.” Pe ezalaki mo—moteyi moko, mosakoli moko na nkombo ya Yoane, awutaki na esobe, awutaki ata na eteyelo moko ya likindo te, ná mandefu etondá ye na elongi, ná eteni ya mposo ya mpate, alataki bilamba ya nganganzambe te, abimaki pe alobi, “Bokonzi na Nzambe esili kobeleva!” Pe bato bazalaki kososola mpenza na mpasi ete moto ya motindo lokola wana áya, kozanga koyebana na—na lolenge ya makambo, azalaki moto ya etonga moko te, kalati ya mondimi te, to denomination moko te oyo ezalaki kosunga ye. Nsa—Nsango yango ezalaki monene mpenza, akokaki kozua moto te, Nzambe atangisaki ye kuna na esobe. Nsango na ye ezalaki na lolenge moko boye na maloba ya—ya likindo te. Azalaki kolobela ba nyoka, ba-epasoli pe ba-nzete, pe oyo wana nde ye amesanaki na yango, bozalisi, kotaláká yango, ndenge ezalaki kotambola. Pe ezalaki

lo—lolenge wana nde azalaki koloba. Lokola nganganzambe te, kasi lokola—lokola moto ya zamba.

²² Pe bato bazalaki na kokoso ya kososola ye malamumu. Azalaki ata na eteyelo te, pe ntango mosusu balingaki kobengisa ye na moko na yango te, kasi azalaki koteya na mabongo ya Yaladene, ntango mosusu azalaki ya kotelema na potopoto kino na mabolongo. Kasi bato bayaki koyoka yango, baoyo bazalaki sembo na motema. Bazalaki na mposa ya koyoka mpo yango ezalaki eloko moko ya kokesene, ezalaki na eloko moko ya Bosolo ná yango.

²³ Lelo oyo tosengelaki kozala ya kobelema na mbotama ya Klisto; Nsango na biso, yango esengeli kozala na eloko moko ya Bosolo zingazinga na yango, oyo ekopesa bato mposa ya koluka Ye.

²⁴ Nzambe azuaki moto mpamba wana, atangá te, ata mokolo moko na kelasi te, kasi ata bongo alobaki ete azalaki moto ya monene koleka kati na bato nyonso oyo basila kobika, mpamba te Nzambe amitalisaki Ye moko polele kati na makambo oyo eyebáná te.

²⁵ Ntango Yesu aponaki bayekoli na Ye, ezalaki bongo. Ezalaki na bato ebele oyo bazalaki na makoki ya malamumu koleka mpo na mosala koleka bayekoli wana, bazalaki banganganzambe, Atikalá kobengá moko te. Ezalaki na banganganzambe na mikolo wana, bato minene, banganganzambe, bato batángá, bato ya lokumu, kasi Abengá bango ata mokolo moko te. Azuaki balóbi mbisi, bakongoli mpako, pe bongo na bongo, mpo—mpo na kopanza Nsango na Ye. Asalaka bongo ntango nyonso.

²⁶ Na mikolo ya Nowa, Aponaki mosali bilanga, mosali bilanga lokola bato nyonso, mpo na kosakola kobebisama ya eleko wana. Mosali bilanga lokola moto nyonso, nganganzambe te, kaka mosali bilanga! Na mikolo ya Nowa, Azuaki mo—mo . . . Bolimbisa ngai.

²⁷ Na mikolo ya Mose, Azuaki moómbo moko oyo akimaki, nganganzambe te. Pe Atikaki ye ákende kuna na lolenge ete asepelaki, kuna na sima ya esobe, pe ábungisa mayeye ya kelasi na ye, pe abimelaki ye na nzete oyo ékopela móto, pe atindaki ye kuna ná lingenda moko ya kogunzama na loboko, mpo na kokonza ekolo oyo azalaki na . . . oyo ye akimaki.

²⁸ Bomoni, Nzambe azuaka biloko ya mpamba mpo na komitalisa Ye moko polele na nzela na yango. Bomoni, azuaka ya Ye, Yango ezali bobele Liloba na Ye. Asalaki mokili uta na biloko oyo—oyo ezalaka . . . emonanaki te.

²⁹ Eleki mwa mikolo nazalaki na Morris Auditorium, moko na mayangani monene na biso ya New York, pe nazalaki kolanda malakisi moko oyo Einstein azalaki koloba na ntina na etúlúkú ya minzoto oyo, alobaki ete ekozua mibu milio nkama na ntuku mitano ya—ya ba-année-lumiere, mpo na kokende kuna, pe mibu

milio nkama na ntuku mitano mpo na kozonga. Na bongo, bókanisa naino, mibu milio nkama na ntuku mitano, ekosala milio nkama misato ya ba-année-lumiere. Pe na ntango ozongi awa, okendeki kaka mpo na mibu ntuku mitano. Bókanisa, ee, ndenge pole ekendeke mbangu, ba-kilometre nkoto nkama mibale na ntuku libwa na libwa na miniti moko, pe bókanisa ba-billions pe ba-trillions boni ya mibu ekokamata mpo na kokende kuna pe kozonga. Nkama moko na ntuku mibale. . . milio nkama misato ya ba-années-lumiere. Pe wana ezali kaka etúlúkú ya minzoto moko na kati ya molóngó oyo Nzambe apepaki longwa na maboko na Ye, pe Ye asalaki bibebe ya ntango na annee-lumiere mosika mpenza wana, pe ákotalaká yango longwa na likolo.

³⁰ Bongo mo-Russe oyo alobaki ete azalaki pene na kilometre nkama mibale na ntuku minei, nkama misato na ntuku mibale na mibale, kuna na likolo, pe alobi atikálá komona Nzambe to Banjelu moko te. Ndenge nini moto akoki kokoma zoba boye? Pe na sima bókanisa na ntina na mibu nyonso wana ya ba-milliard pe nkoto ya ba-milliard; pe bobele mibu ntuku mitano kolongwa awa, oyo asalaki, akotaki nde kati na Seko.

³¹ Balobi astronaute oyo amataki likolo, azalaki kuna likolo ba-ngonga ebele, azungulukaki mbala zomi na nsambo mokili mobimba, to oyo nyonso yango ezalaki, balobi etikálá ata te. . . esalaki seconde moko te ya bomoi na ye. Azalaki kosala mobembo elongo ná ntango. Boye, bomoni, okoti kati na Seko. Oyo wana nde bonene ya Nzambe.

³² Makanisi na biso ekoki komanyola te ndenge Ye azali monene. Pe ata bongo na ntango Ye abelemi mpo na komimonisa Ye moko, Ye akomisaka yango pete mpenza, akamataka biloko ya mpamba mpo na kosala yango, bosawa na yango.

³³ Dawidi, oyo azalaki lokola. . . na bana nyonso nsambo ya Yisai, azalaki moto ya suka oyo bamemaki liboso na mosakoli. Ee, ata bandeko na ye moko bazalaki koseka ye, bakokaki kokanisa te ete mwa Dawidi oyo ná suki motane, mwa mokongo engunzama, moto ya suki motane ázala moto oyo akozala mokonzi na Yisraele. Akokaki komonana lokola mokonzi te epai na bato yango, kasi na ntembe te azalaki komonana bongo epai na Nzambe, mpamba te ba. . . Atiaki pe apakolaki ye mokonzi, ata bongo. Bomoni, Akamataki moto mpamba ya libota ya Dawidi, to ya libota ya Yisai, mpo—mpo na kobimisa bakonzi. Eloko moko oyo mokili ebwakaki, mo. . . abalolaki, atindaki ye lisusu mpo na kobatela bampate. Amemaki mwana na ye—na ye ya liboso, mbinga mobali moko ya nkonzo na bomónoni lokola mokonzi, ntango mosusu akokaki kotelema semba pe komonana lokola mokonzi ya Yisraele, pe ye nde moto bakanisaki akomonana malamú ná motóle na motó na ye, ye nde moto akokamba. . . akolata e—elamba ya bokonzi pe akosimba

lingenda, pe oyo nyonso esengeli kosalema na mokonzi. A—azalaki komonana kitoko na miso ya bato.

34 Kasi mosakoli, ná mafuta ya epakweli na loboko na ye, alobaki: “Ozali na mosusu te?” Pe amemaki bango, moko na moko, kino sukasuka alobaki: “Ozali na mosusu te?”

35 Alobaki: “Nazali na moko, kasi ntango mosusu akozala na ye eloko moko te. Azali na ye kaka moto moko asilá ngala, totindaki ye kuna kokengela bampate.”

36 Alobaki: “Bókende kozua ye.” Pe bobele na ntango miso ya mosakoli yango apakolamá emonaki ye, asopaki mafuta na motó—motó na ye, pe akendeki kokutana na ye. Alobaki: “Ye nde moto Nzambe aponi.” Bomoni? Bomoni, ezali te oyo engengaka ntango nyonso, ya mokili. Ezali kopona ya Nzambe.

37 Pe na ngolu Aponaki biso, na boye tozali kozongisa matondi mpo na yango na ntongo oyo. Pe esengaka makambo minene ya kongenga wana ya mokili te. Oyo azali na komikitisa mpenza koleka akoki kozala mosali ya Klisto, esengaka moto moko oyo amipesi.

38 Nzambe apakolaki ye, bomoni, akamataka biloko ya mike. Sikoyo, mpo na nini Akamataki Beteleme moke? Emonanaki lokola ezalaki na bisika ya minene koleka oyo Mokonzi, Mokonzi monene ya bakonzi akokaki kobotama.

39 Na momesano ntango tokánaka kosala likambo moko awa na mabele, tolukaka kosala yango na eloko moko ya likolo mpenza koleka pe ya kongenga mpenza koleka na oyo tokoki kokanisa mpo na yango, tomemaka yango na bisika ya minene mpenza koleka pe kobebisa mbongo mingi koleka, pe biloko ya kafukafu mpenza. Nde lolenge wana tosalaka yango.

40 Kasi Nzambe asalaka yango bongo te. Azuaka eloko moko oyo ezali mpamba, mpo Ákoka komimonisa Ye moko na nguya, ete Akoki . . . Soki Ákamataka nganganzambe mokonzi moko to moto moko oyo ayekolisami malamau, na mikolo oyo Azalaki kobianga ba-ntoma, soki Ákamataka oyo wana na esika ya molóbi—mbisi moko oyo ayebi eloko te, ayekolá te, oyo akokaki ata kokoma nkombo na ye moko te, bakokaki koloba: “Oh, wana, bomoni, koyekola na yo efuti.” Kasi Nzambe akamataki moto oyo akokaki ata kokoma nkombo na ye te, ete Ákoka kozua eloko oyo Akokaki kosimba na loboko na ye, eloko moko oyo Akokaki kokomisa yango eloko moko boye, mpo na kotalisa ete Azali Nzambe. Tokomaka na esika oyo tomonaka ete tozali eloko mpamba, na bongo nde tokomaka na maboko na Nzambe, pe Ye akoki kobalola yo pe kokómisa yo lolenge oyo Ye alingi yo ózala. Kasi na ntango nyonso oyo tozomiyoka ete tozali bato ya lokumu, na boye okotikaláká kokóma esika moko te. Bokoki kokóma ata na maboko na Nzambe te kino tokososola ete tozali na lokumu moko te.

⁴¹ Moko na bana na ngai ya basi azalaki kotuna na ntina na lokumu. Nalobaki. . . Ee, kolobela na ntina na moto moko ya lokumu. Ee, ezalaki Prezident oyo bautaki koboma ye, pe mitema na biso ezalaki na mawa likolo na yango. Pe nalobaki: “Ee, azalaki moto moko ya lokumu.” Ba-journal elobelaki yango, pe televizio elakisaki yango, ekamataki motuya ya ba-milliards ná ba-milliards ya ba-dollars na letá mpo na kolakisa yango. Oyo, ezali na yango mabe te, wana ezali likambo na bango. Kasi nalobaki. . . Mwa motei ya Pentecotiste oyo kuna na Caroline, oyo moto moko akotelaki, molangwi moko ná mondoki, abengaki mwasi na ye pe abetaki moto yango masasi na eteyelo, na sima abetaki mwasi na ye masasi, pe amibetaki masasi ye moko, ekomamaki na mwa eteni sima ya zulunale yango penepene monene *boye*. Tika nayebisa yo, ndeko, etali te soki ba-nani biso tozali, “Soki olingi koyeba boni moto ya lokumu ozali,” Nalobaki na mwana na ngai moke ya mwasi: “tia mosapi na yo kati na mbeki ya mayi pe bimisa yango, bongo luka komona lidusu yango.” Tozali eloko moko te. Bobele Moko nde azali na lokumu, ezali Nzambe. Tosengeli kobosana te, Ye nde azali Yango.

⁴² Emonanaki lokola soki balingaki ko. . . bato bazalaki kobongisa esika mpo na Mokonzi ábotama, ezalaki na bisika ya kosambela mingi ya minene koleka pe oyo eyebana mpo na Mokonzi na esika ya Beteleme moke oyo. Bisika, ndakisa, lokola Shilo. Shilo ezalaki epai oyo, toyebi, sanduku etiamaki liboso, wana tokatisi na ngambo oyo. . . tokatisi Yaladene na ngambo oyo ya Palestine, pe esika oyo sanduku efandisamaki na esika na yango ya liboso ya kokumbamela. to Gilgale; Siona, Siona esika moko ya lokumu; Gilgale, pe lokola.

⁴³ To engumba mokonzi ya lolendo oyo, Yelusaleme, epai wapi bakonzi ya bibongiseli nyonso bazalaki kosangana, ndako-mokonzi na bango, emonananki lokola babongisaki esika moko kuna na Yelusaleme mpo na kobotama ya Mokonzi monene yango, soki bálingaka esika moko, esika oyo eyebáná to esika moko ya kafukafu. Kuna nde ndako-mokonzi ya eyamba yango ezalaki, ya eyamba na bango epai wapi Mokonzi ayelaki. Ayaki mpo na kozala molobeli ya eyamba na bango. Pe Ye. . . pe ntango Asalaki yango, na esika ete bango bábongisela Ye esika na Yelusaleme to na moko na bisika wana ya minene oyo eyebáná, Ye abotamaki na Beteleme, engumba ya moke koleka na bingumba nyonso. “Yo ozali moke moke na mokili na bankolo na Yuda te? Kasi mo—Mokolo na mokili akobima na yo, oyo akoyangela libota na Ngai.” Kasi Yelusaleme monene oyo ya lolendo pe bingumba nyonso mosusu eboyamaki.

⁴⁴ To ntango mosusu bakokaki kokamata mwa bisika oyo ya kokimela, esika monene lokola Hebrone, Kadesi, to Lamotigilada, moko na bingumba minene oyo, mpamba te Ye asengelaki kozala Ebombelo na biso. Soki tolingaki komeka kobongisa yango na makanisi na biso moko, tokokaki ntango mosusu

kozua, koloba: “Ee, boye, soki Mokonzi monene oyo azali koya, oyo akozala Ebombelo na biso, Asengelaki kobotama na moko na bisika minene ya bikaniseli oyo ya ebombelo moko, lokola Lamoti-Gilada, to Kadesi, to moko na yango.” Tolingaki komeka kobongisa yango bongo na makanisi na biso.

⁴⁵ Kasi, bomoni, Nzambe azali na ndenge mosusu ya kosala makambo. Ayebi ndenge ya kosala makambo malamumu. Pe sikawa na makanisi na Nzambe pe na lisungi na Nzambe, tokomeka koloba mpo na nini likambo oyo ekomaki, mpamba te makambo nyonso etambolaka bobele malamumu mpenza kokokana na mwango monene ya Nzambe. Pe nalingi ete bino bato oyo awa na Phoenix, pe na zingazinga, bó—bó—bómeka kososola likambo Oyo. Ete bómikanisela, ete Nzambe ayebi oyo Ye azali kosala. Bomoni? Pe Azuaka lolenge ya pete mpo na kosala na yango. Mpamba te, soki Asali eloko moko na nzela ya eloko moko monene ya kafukafu, boye. . . Nzambe asalaka makambo lolenge wana ata moke te, Atikálá kosala yango ata mokolo moko te kati na lisolo nyonso ya Biblia. Nzambe atikálá kosala te, atikálá na ntango moko te, kokamata etonga moko ya bato mpo na kosala eloko moko. Nzambe akamataka nde moto moko. Yo ozali moko yango, yo, moto moko. Pe Nzambe abongolaka mwango na Ye ata moke te. Mpamba te, mwango na Ye ya liboso, Asengeli ntango nyonso kotikalala na mwango wana.

⁴⁶ Na mikolo na Nowa, Azalaki na moto moko, Nowa. Na mikolo oyo Abimisaki Yisraele, Azalaki na moto moko, ezalaki Mose. Toyebi na ntina na Datan pe bamosusu mingi oyo bamekaki kokanisa, ee, “bazalaki na bokonzi moko” pe bongo na bongo. Toyebi nini oyo ekomelaki bango. Mikolo ya boyei na Nkolo, mikolo ya Yoane Mobatisi, pe baoyo mosusu, Azalaka na moto moko oyo Ye asaleka. Pe Asalaka ná biso lelo lokola moto moko, lokola etonga te. Moto moko! Ekotalela yo ná ngai, lolenge nini tokotelema liboso na Nzambe. Mpamba te, Ye azali kosala ná yo pe ná ngai lokola moto moko moko, lokola etonga oyo tozali na kati na yango te, pe lokola lingomba ya denomination oyo tozali bandimi te, kasi ngai ná yo lokola moto moko moko.

⁴⁷ Sikawa, Yosua, na kokaboláká mabelé, apesaki esika moke oyo na Yuda. Mingi kati na bino, na—nazali na mwa bisika awa oyo nakomaki epai oyo yango ezali, kasi biso nyonso toyebi yango, esika yango ezali kuna na litumu. Ezalaki kaka esika moko ya moke oyo bapesaki yango, Yosua, na kokaboláká mabelé yango, apesaki yango na libota ya Yuda.

⁴⁸ Pe ntango Yisraele akomaki na ebale ya Yaladene, sikawa bómeka kososola oyo, ntango Yisraele akatisaki ngambo ya mboka yango, mboka ya elaka, ezalaki na mwasi moko ya Mabota oyo biso toyebi ye lokola Rahaba mwasi na ndumba. Pe asengaki ngolu, pe azuaki ngolu, azuaki ngolu ntango nyonso oyo ye azalaki na nsé ya nsinga ya motane wana. Pe lolenge

wana nde akokaki kozua ngolu. Ezalaki elembo, elembo oyo epesamelaki ye.

⁴⁹ Tozali pe na Elembo moko lelo, pe tozali kobatelama ntango nyonso oyo totikali na nsé ya nsinga na biso ya motane, Makila na Yesu Klisto. Lokola moto moko, etonga te, moto moko, tosengeli kotikala na nsé ya nsinga wana ya motane ya Makila na Yesu Klisto.

⁵⁰ Na bongo Rahaba oyo, sima na ye kobatelama, akotisaki libota na ye nionso na kati, eloko nyonso oyo ezalaki na nsé ya nsinga yango e—ebikisamaki. Kaka lokola ntango Nzambe na Ezipito, ntango oyo nyonso azalaki na nse na makila abikisamaki. Oyo nyonso azalaki na nse ya nsinga motane abikisamaki. Oyo nyonso ezali na nsé na Makila na Yesu ebikisami, oyo nyonso ezali libanda na yango ebungi pe ebelempi mpo na bobonzi. Pe tomoni ete, na kosaláká bongo...Boye tososoli na nzela na lisitwale ete akomaki mwasi ya general moko, ná koyeba nkombo na ye sikawa te, kati na mapinga ya Yisraele. Pe sukasuka abalaki mobali yango. Pe bafandaki awa na esika oyo, pene na esika moke oyo, pe mwana na ye, Salemone, azalaki oyo abandaki Beteleme. Bomoni, moto na Mabota moko azali ná kati na likambo yango mpo na kobanda, moto na Mabota, Rahaba mwasi ya nduma.

⁵¹ Sikawa, tomoni ete Salemone nde abandaki engumba moke oyo ya Beteleme. Pe abotaki Boaza. Pe Boaza azalaki oyo abalaki Luta, moto na Mabota mosusu. Pe tozali kolanda lilóngo yango sikawa. Luta, azalaki na, azalaki Moabiti, pe abalaki Boaza, pe ayaki na engumba moke oyo se na eleko ya kobuka loso. Oh, soki tózalaka na ntango na ntongo oyo, mpo na yango, kino, ekosengela náfuta bilamba motoba, sima na nyonso. Kasi kougela mpenza na liteya yango!

⁵² Naomi, oyo azali kotalisa lingomba orthodox, akendeki mosika likolo ya nzala, akendeki na mboka ya Moaba; lokola Yisraele bapanzáná, bisika nyonso kati na mabota. Na sima wana azongaki, amemaki Luta, Moabiti, pe azongaki bobele na eleko ya loso, bobele na ntango ya kobuka ya liboso ya loso. Wana ezali Lingomba ya Mabota oyo ezali koya epai na Nzambe na eleko ya loso lisusu. Oyo elilingi moko ya kitoko mpenza. Pe sima na ye ná Boaza kobalana, pe mwana na bango oyo ayebani, Obed, abotamaki kuna, ye pe lisusu. Na sima mwana na ye, koko na ye, Yisai, awutaki na Yobede. Kuna pe abotaki Dawidi, mwana na ye, mokonzi Dawidi abimelaki nde wana.

⁵³ Botala oyo ezali koya sikawa. Longwa na Rahaba mwasi ya ndumba, mwana na ye, nde abandaki yango. Na wana nde Boaza ayaki—ayelaki na nzela wana, oyo amemaki moi-Mabota mosusu. Na bongo longwa na Boaza nde Yisai ayeli. Pe Yisai awa, na Yisai Dawidi abotamaki. Pe Dawid, wana mpenza na Beteleme moke moko oyo, nde apakolamaki na mosakoli ya

Nzambe, mpo na kozala mokonzi ya Yisraele. Makambo ya molimo nyonso oyo ebombamaki na miso ya mokili, ezalaki kosalema awa na engumba moke oyo ya Beteleme. Bomoni, ezali lolenge wana nde Nzambe asalaka.

⁵⁴ Sikawa, nakolikya ete Molimo Mosantu akozala awa sikawa mpo na kopesa bino bososoli ya malamumpenza, ete Nzambe asalaka na makambo ya minene oyo te. Ezali na nzela ya Molimo. “Na nguya te, na makasi te, kasi na Molimo,” elobi Nkolo. Bomoni? Nzambe azali kosala na Molimo katikati na bato. Bomoni, ná makambo minene oyo, Akokaki bobele koya na engumba oyo. Yango nde esika bobele moko oyo Akokaki kobotama. Nzambe azalaki kolanda nzela ya libota na Ye moko. Nzambe asalaka bongo ntango nyonso. Nzambe alandaka nze—nzela ya Liloba na Ye. Akoki kopesa mokongo na Liloba na Ye te, ata moke te, pe na sima átikala Nzambe. Asengeli kotikala ná Liloba. Akoki kotika Yango ata moke te. Lelo, mimesano na biso pe bongo na bongo ékolongola biso na Liloba. Tozali na bindimeli pe makambo oyo tokotisaka kati na Liloba, oyo ebebisaka likambo yango mobimba. Kasi Nzambe akoki kotika nzela ya Liloba na Ye ata moke te. Liloba na Ye ezalaka solo, ntango nyonso, mpo Ye azali Liloba. Nzambe ná Liloba na Ye bazali eloko moko.

⁵⁵ Sikoyo, tomoni awa lolenge nini ete Beteleme moke oyo, kasi eyebenaki te, mwa esika moke oyo eyebanaki mingi mpenza te na mokili ya libanda, bobele moko na bingumba ya moke mpenza koleka, moto moko te azalaki kosala bokebi na yango. Kasi ata bongo Nzambe azalaki na mwango na Ye ete yango. . . wana nde esika oyo makambo nyonso elingaki kosalema. Sikawa, makanisi ya molimo ekososola yango, mpamba te mosakoli alobaki awa, bomoni, mosakoli alobaki: “Yo Beteleme, na mokili na Yudea, ozali moke moke kati na bankolo te? Kasi Mokolo na mokili akobima na yo, oyo akoyangela libota na ngai Yisraele.” Mosakoli, molimo na mosakoli emonaki yango.

⁵⁶ Bótala malamum makambo ya molimo yango, Molimo Mosantu lelo azali kokamba makambo yango. Ezali kosala bokeseni moko te oyo mokili ékoloba na makambo na yango nyonso ya kongenga. Bótala Molimo Mosantu kati na Liloba, wana nde esika eyelaka.

⁵⁷ Boni boni mpo na Yobo ntango akufaki pe alobelaki mpenza esika ya nkunda na ye? Na sima Abraham alandaki, Abraham asombaki eteni ya mabele mpo na kokunda mwasi na ye, Sara. Pe Abraham, ntango akufaki, alingaki kokundama elongo ná Sara. Abraham abotaki Isaka. Isaka, ntango akufaki, alingaki kokundama elongo ná Abraham. Isaka abotaki Yakobo. Yakobo akufaki, be kuna na ezipito, kasi akomisaki Yosefe (mwana na ye ya mosakoli) akatisaki ye ndai, ná loboko na ye likolo na loketo na ye ya tengu, ete akokunda ye na ezipito te. Mpo na nini? Alobaki: “Mema ngai na mboka pe kunda ngai kuna.”

Pe Joseph, ntango akufaki kuna na ezipito, alobaki na ntina na kokenda, pe kobima na Yisraele kokokana na lisakoli, kasi alobaki: “Bóbimisa mikuwa na ngai na mboka oyo.” Mpo na nini? Bayebaki ete mbuma ya liboso ya lisekwa ekobimela longwa na mboka wana, mpo Yobo alobaki: “Nayebi ete Mosikoli na ngai azali na bomoi, pe na mikolo na nsuka Akotelema na mokili; pe atako nkusu na loposo ebebisi nzoto oyo, kasi ngai nakomona Nzambe longwa na mosuni na ngai.”

⁵⁸ Bayebaki ete mbuma na liboso ya lisekwa ekobimela na mboka na elaka, na Ezipito te. Bazalaki bato ya molimo, bazalaki basakoli. Pe ntango Yesu akufaki, na—na mokolo na Mitano Mosantu, pe asekwaki na ntongo ya Pasika, na mokolo ya lomingo oyo elandaki, Biblia elobi ete: “Ba-santu mingi oyo balalaki na mputulu ya mabele, basekwaki pe babimaki na bankunda, baktaki na engumba, bamataki na Nkembo elongo ná Ye.” Mpo na nini? Ezalaki basakoli yango nde bayebaki mpenza epai wapi bákundama, na esika yango pe na ntango yango. Ebombamaki na miso na bato na mayele. Kasi bayebaki eloko oyo—eloko oyo, batalelaki nde ngambo ya Molimo. Mbu—mbuma ya liboso ya lisekwa esengelaki kobimela na Palestine, na Ezipito te.

⁵⁹ Ezali pe bongo lelo, baninga. Bato mingi mpenza bakangamaka na makambo ya mokili, to na systeme monene moko to eloko moko boye. Bókunda ngai kati na Yesu, mpamba te baoyo bazali kati na Klisto nde Nzambe akokamata bango elongo na Ye na lisekwa wana. Pe etali ngai te oyo mokili ezali koloba, boni bazali koluka kongengisa makambo. Ezali kati na Klisto nde, baoyo bazali kati na Klisto nde Nzambe akomema bango elongo na Ye. Makanisi ya molimo nde esosolaka makambo ya molimo wana.

⁶⁰ Awa mosakoli alobaki: “Yo Beteleme moke, ozali moke moke na mokili na bankolo na Yuda te? Kasi Mokolo na mokili akobima na yo,” uta na etongelo monene ya lolendo te, uta na bisika ya ba-losambo moko ya kala to eloko moko boye te, epai ba-Metodiste, ba-Batiste, ba-Prebisterien, ba-Pentekotiste, to eloko nini mosusu oyo ebandaki. “Kasi uta na baoyo baleki moke moke, uta na esika moke oyo ezingá ntina nde Nakobimisa na esika oyo, Moyangeli na Ngai ya libota.”

⁶¹ Kasi lelo tolingaka koloba: “Ba-tata na biso basalaki likambo *oyo*, pe ba-tata na biso basalaki likambo *oyo wana*.” Bomoni, Nzambe atalaka ata moko na yango te. Nzambe asalaka oyo Ye alingi kosala. Botala malamau nzela ya Molimo, botala malamau lolenge li—Likomi elobi. Bazangaki koyeba likambo yango. Kasi, bomoni, Likomi nde ezali na solo. Nzambe azalaka elóna, ntango nyonso.

⁶² Dawidi apakolamaki na mosakoli monene oyo, mpo na kozala mokonzi. Na ntembe te Samuele, mosakoli monene oyo,

ayebaki makambo oyo liboso yango ésalama. Pe ezalaki kuna nde momboto monene na ye ya molimo, oyo elakamaki . . . mpamba te Nzambe akataki ndai, ete Akosekwisa Klisto mpo na kofanda na ngwende ya Dawidi. Boye esika nini lisusu Klisto akokaki kobotama? Tata na Ye abotamaki awa, koko na Ye, tata ya koko na Ye, koko ya koko ya koko ya koko ya koko kozonga sima. Bomoni, libota na Ye na molongo ya bato na Mabota bakotaki. Pe sikoyo Biblia elobi ete: “Na Nkombo na Ye nde Mabota bakondima.”

⁶³ Bomoni, esengelaki nyonso ékotisama mpo bókoka komona yango. Tokosepela kotikala wana mpo na mwa ntango pe kowumela na yango, pe kolakisa bino mpo na nini Mabota, kasi nandimi mpenza ete makanisi ya molimo ekososola yango mbala moko; mpamba te, lokola ba-maman, kasi ba-tata te. Sikawa, mpamba te e—ezalaki nde mwasi, Mwasi-na-libala. Mabota ekosalamana, Mwasi-na-libala akosalamana na bato ya Mabota. Mabota, “Akokamata bato na kati ya Mabota mpo na Nkombo na Ye.” Wana ezali Nkombo na Ye. Akamataki mwasi, bomoni, uta na Mabota. Pe ezali lolenge wana nde esengelaki kozala, mwasi akotaki, lingomba, pe azalaki . . . Bazalaki Mabota, bankonko ya basi na molongo ya momboto.

⁶⁴ Sikawa, bobele ndenge Isaka azalaki na molongo ya momboto na ndenge mosusu. Sikawa bótala oyo, boye tomoni ete Dawidi azalaki na elaka oyo ya mwana. Sikawa, tomoni ndenge yango ekokani lisusu na Yisraele. Ntango Yisraele . . . To Abraham alakamaki ete momboto na ye, oyo yango ekozala, ete Mobikisi monene oyo akowuta na momboto na ye, pe akozala tata na bikolo. Momboto na ye na mosuni, na ntembe te, ezalaki Isaka, kasi ekweisamaki. Kasi Momboto na ye ya molimo, na nzela ya kondima oyo ye azalaki na yango, Klisto ayaki, oyo yango ekotisaki bikolo nyonso.

⁶⁵ Ee, sikawa likambo moko yango ekokanisami awa lisusu. Momboto ya Dawidi na mosuni ezalaki Salomona, pe ezongaki sima kaka lokola momboto mosusu ya Abraham esalaki. Ezongaki sima. Salomona pe azongaki sima. Azalaki na basi ebele pe, eloko ya liboso boyebi, bakumbaki motema na ye mosika na Nzambe. Pe lolenge akendeki pe azongaki sima, akufaki lolenge wana, azongaki sima. Yisraele akufaki na lolenge moko wana, azongaki sima.

⁶⁶ Kasi tomoni ete momboto oyo ya Molimo, oyo elakamaki na nzela na momboto ya mosuni lokola molongo ya libota na bato eyaki na nzela na Abraham, kasi lokola bokonzi eyeli na nzela ya elaka ya molimo ya Dawidi. Pe Dawidi abotamaki na Beteleme. Pe apakolamaki na Beteleme. Na bongo tomoni ete ntango Momboto Mokonzi na ye ya solosolo, Mokitani ya ngwende na ye abotamaki, na engumba moko yango, Beteleme moke. “Ozali moke moke na mokili na bankolo na Yuda, kasi Mokolo na mokili akobima na yo, oyo akoyangela libota na Ngai.”

⁶⁷ Na engumba moke oyo, mwa ndako ya bibwele, ndako ya bibwele na engumba kokita na ngambo ya lobwaku, ezalaki na lidusu moko sima na lobwaku yango, pe uta na wana na nzela na bikuke mike na yango, nde Nkolo na kimia ayaki, abotamaki na ndako ya bibwele, kati na—na mwa sanduku moko ya—ya matiti oyo ezalaki esika moko boye, malálelo etondi na elielo yango, pe bongo na bongo, kasi uta na wana nde Mokonzi monene wana ayaki, Momboto ya mwasi, uta na wana nde Mobikisi ya mokili ayaki, uta na wana nde Yawe Ye moko ayaki, na lolenge ya moto, ayaki na nzela ya mwa ndako na bibwele moke wana na Beteleme. Na ndako ya mokonzi moko te, oyo abotami kati na bokonzi; kasi Ayaki longwa na esika ya kosokema wana, kino na malálelo etondisami wana, pe azingamaki na elamba. Ndenge bonkoko elobi, ezuamaki longwa na ekanganeli ya ngombe na esika oyo bazalaki kobalola mabele ná yango.

⁶⁸ Babola oyo! Yosefe ná Maria, bango mibale babola mpenza, pe tala awa bazalaki na kati ya ndako ya bibwele oyo. Ndenge Nzambe amikitisaka Ye moko! Bongo na sima biso tolukaka komikomisa eloko moko boye ya monene. Bokoki komona te lolenge oyo Nzambe amikitisaka Ye moko pe akamataka makambo oyo ezali te, ete Ákoka kokokisa bilaka na Ye minene. Lolenge Yawe moke wana alalaki na eliélo, azingami kati na e—elamba oyo ekamatami na mokongo ya ekanganeli moko, na kingo ya ekanganeli moko esika ngombe ezalaki. Pe bazingaki Nkolo na kimia ná yango! Oh la la! Bongo biso tozali banani? Litomba nini tosengeli kozua? Soki Nzambe akoki komikitisa Ye moko lolenge wana, esengelaki na biso te ete tózala na makoki ya komikitisa biso moko mpo tokoma basali na Ye, soki Ye asalaki makambo ya lolenge wana? Tokoki kobosana ba-lokumu minene na biso pe makambo ya mokili oyo, pe koleka makambo yango, pe komikitisa biso moko liboso na Ye na Noele oyo, boye te? Pe kozala e . . . Kotalisa Ye kosepela na biso ya mbotama wana pe komikitisa wana, na komikitisáká biso moko pe koyamba Liloba na Ye. Etali te nini momesano elobi, ezali Liloba na Ye nde ezali na ntina. Yango nde oyo Ye akokamata, Liloba na Ye, pe bobele Yango.

⁶⁹ Sikawa tomoni ete, mwa ndako ya bibwele oyo, ezalaki wana nde Noele ya liboso eyembamá na mokili, pe eyembamaki na Banje. Bókanisa yango naino! Noele ya liboso, eyembamaki te kuna ná Kaifa, kuna na losambo moko boye ya kitoko te esika mokengeli moko ya malamau azalaki, kasi na ndako ya bibwele na Beteleme, oyo ya moke koleka katikati na bango nyonso. Kasi noele ya liboso eyembamaki na Bikelamu ya Banje na kati na engumba moke ya Beteleme. Bomoni oyo nalingi koloba?

⁷⁰ Etali te ndenge nini ozali mobola, ata moke ndenge nini to na ntina te yo—yo okoki kozala, Nzambe akoki kosalela yo soki okotika Ye ásala bongo. Nzambe azali na mposa na yo. Alingi te ó . . . ozali na ntina te ya kozala moto na etonga monene moko

boye, lisanga monene moko boye, bondeko monene moko boye, to ézala eloko soko nini, yango elingi koloba eloko moko te epai na Nzambe. Nzambe azali na mposa na yo! Pe soki ozali . . . soki ozomiyoka ete ozali moto monene, longola komiyoka wana kati na yo. Esengeli na yo kolongola yango. Okoloba: “Ee. ee, Nazali na Doctorat ya Philosophie, Doctorat ya Droit.” Yango ezali bobele komema yo mosika na Nzambe mpenza koleka. Bósana likambo yango. Zóngela Nzambe. Zóngela komikitisa ya Molimo, pe lingá Nzambe pe zuá Liloba na Ye.

⁷¹ “Pe soki boumeli kati na Ngai pe Liloba na Ngai kati na bino, bongo bósenga oyo bolingi, yango ekosalema mpo na bino.” Nzambe alakaki yango. “Soki olobi na ngomba oyo: ‘Longwa wana,’ pe otii ntembe na motema na yo te, kasi ondimi éte oyo olobi ekokokisama, okoki kozua oyo olobi.” “Ye oyo akondimela Ngai, misala mizali Ngai kosala, ye pe akosala yango. Akosala ata ya minene koleka oyo, mpo nazali kokenda epai na Tata na Ngai.” Oyo elaka mpenza!

⁷² Eloko moko ezali kozanga esika moko boye. Oyo tozali komeka kosala ezali nde kobalusa yango pe kokomisa yango likambo moko monene kuna, kolatisa yango folólo pe ngelingeli, pe tobebisi yango bobele ndenge bikolo esali ná Noele. Ezali solo! Soki tokokaki kolongola ngelingeli na makambo yango, pe ko—kozongisa komikitisa na mitema ya bato! Soki tokokaki kozongisa komikitisa na Noele na oyo yango esengeli kozala! Mokolo ya mombongo te, miinda ná ba-Pere Noel te! Kasi kozonga na kokumbamela Nzambe ya bozalisi Oyo ayaki na ndako ya bibwele pe abotamaki Bébé, Nzambe akomaki mosuni pe afandaki katikati na biso! Soki tokokaki kozongela likambo yango, kolongwa na ngelingeli pe na makambo minene yango. Nzambe azalaka ata na eloko ya kosala na yango ata moke te.

⁷³ Okoloba: “Ee, nazali mondimi ya ebongiseli ya monene mpenza koleka.” Yango ékomema yo mpenza mosika koleka na Nzambe. Okoloba: “Nasalaka *oyo*, oyo kuna.” Yango ezali bobele komema yo mpenza mosika koleka.

⁷⁴ Osengeli kozala na komikitisa kino ókomona ete, kino: “Soki boumeli kati na Ngai pe Maloba na Ngai eumeli kati na bino, boye bósenga oyo bolingi.” Oyo biso tókoluka kosala, ezali ete bobele na ntango oyo Nzambe apesi biso mwa mbula ya mapamboli, tolukaka kobongola yango pe kokotisa bato ya lokumu kuna na kati oyo bakosala ba-nkombo minene minene pe koleka oyo mosusu. Oyo boye akobanda ndenge *oyo* pe ndenge *oyo kuna*, Nzambe akotika eloko yango mobimba. Oyo tozali na bosenga na yango lelo ezali kosopama ya sika ya Molimo Mosantu na mitema oyo ezali komikitisa. Tozali na bosenga ya esika ya mbotama ya Noele ya solosolo. Soki bokoki kososola ete bozali eloko moko te bobele ndako ya bibwele! Nzambe akendeki na Yelusaleme te, to na Shilo, to na Lamota-Gilade, Ayaki na ndako ya bibwele oyo ezalaki salite pe nsolo. Na ntango otikeli

Nzambe, okomi. . . pe ososoli kati na yo moko ete ozali eloko moko te bobele ndako ya bibwele moko ya nsolo. Kasi yambá, fungólá bikuke na yo, ntango bisika minene oyo pe bilálelo bazali koboya Ye, yo fungólá bikuke ya elielo ya motema na yo pe tiká Yawe ákota kati na yango, bongo tala likambo nini ekosalema, mpamba te Ye azali Liloba. Alobaki: “Soki boumeli kati na Ngai, pe Liloba na Ngai kati na bino.” Ye azali Liloba. Tika ete Ye ákota kati na yo, pe tala likambo nini ekosalema. Na sima senga oyo olingi, pe yango ekosalema mpo na yo.

⁷⁵ Iyo, ezalaki wana nde Noele ya liboso eyembamaki na Banje, eleki mibu ebele. Pe ntango Ye. . .

⁷⁶ [Ndeko moko alobi na monoko na sika. Moto moko apesi ndimbola. Eteni ezangi na bande—N.D.E.]

Pe sikawa toyebi ete nsango yango esengeli kozala na motuya mpenza, ete Nzambe alingaki koloba yango, soki te Alingaki kokata liteya te mpo na kosala likambo ya ndenge wana. “Mikitisa yo moko na nse na maboko ya Nzambe,” nde ezalaki nsango yango, baninga.

Sikawa, Tata na biso na Likolo, toyebi ete Yo ozali bwanya nyonso pe osalaka makambo nyonso malamumu. Tobondeli ete Ókokisa sikawa ete oyo ézala nsa—nsango mpo na bato, ete bámikitisa solo mpenza biso moko, biso nyonso, pe tóya na nse na loboko ya Nzambe na nguya. Tomipesi na Yo, Tata, ete Okopesa biso yango. Na Nkombo na Yesu, Mwana na Yo. Amen.

⁷⁷ Sikoyo, mpo na kokoba, nazalaki koloba ntango noel ya liboso eyembamaki, eyembamaki na Banje na Beteleme moke. Ezali kuna nde bato ya lokumu oyo babotamaki. Ezali wana nde elaka ya Mokonzi ebotamaki. Mokonzi oyo alakamaki ayelaki wana. Sikawa, liloba yango. . . mpo na kosala nokinoki, mpo nákanga bino ntango molai mingi te. E—Elaka, liloba yango ezalaki oyo, liloba “Bethlehem.” Tófungola yango. Natié pembeni mwa nkoma awa mpo náwelela ntango. Sikawa, Bethlehem. Liloba oyo *B-e-t-h* elingi koloba “ndako.” *E-l* elingi koloba “Nzambe,” na ki-Ebele. *E-l-h-e-m* ezali “Lipa.” *Bethlehem*, “ndako ya Lipa ya Nzambe.” Wana ezali oyo liloba yango elingi koloba.

⁷⁸ Maloba, ba-nkombo, ezalaka na ba-ndimbola. Bato mingi bandimaka yango te, kasi ezali solo. Soki ba-nkombo ezalaka na ndimbola moko te, mpo na nini nkombo ya Abram esengelaki kobongolama na Abraham? Mpo na nini Sarai esengelaki kobongolama na Sara? Mpo na nini Saulo esengelaki kobongolama na Polo? Mpo na nini Simona esengelaki kobongolama na Petelo? Bomoni, nyonso oyo ezali na ba-ndimbola, eloko nyonso ezalaka na ba-ndimbola.

⁷⁹ Pe nkombo oyo *Bethlehem* elingi koloba “ndako ya Lipa ya Nzambe.” Sikawa, ndenge mpenza yango elongobani na Yesu, Lipa ya Bomoi na Seko. Klisto azali Lipa ya Bomoi. Bisu nyonso

tondimaka yango, boye te? Ndenge mpenza Beteleme elongobani wana, etúká-mokonzi ya lipa ya mokili, ezalaki etúká-mokonzi ya Lipa ya Bomoi. Ntina wana nde Mokonzi asegelaki kobotama kuna. Alobaki, na Santu Yoane 6:35: “Nazali Lipa na Bomoi oyo euti na Nzambe longwa na Likolo. Ba-tata na bino baliaki mana na esobe, pe bango nyonso bakufá. Kasi Lipa oyo, soki moto aliei Lipa oyo, akobika mpo na libela.” Boye, Yesu azali Lipa ya Bomoi, boye Lipa ya Bomoi esengelaki koya na Beteleme. Ye azali Lipa ya Bomoi mpo na mobembo, lokola Yisraele. Nzambe apesaki Yisraele lipa kouta na mapata, mpo na mobembo na bango, wana bazalaki kosala mobembo longwa na esika oyo balongwaki Ezipito kino na mboka na elaka. Lipa, na butu, ezalaki konóka longwa na mapata. Pe Nzambe apesaki biso Lipa ya Bomoi mpo na mobembo na biso, eyaki na Beteleme, ndako ya Lipa ya Nzambe. Bomoni ndenge nini esengelaki kozala? Esengeli kozala esika oyo nkombo yango ebengami: *Bethlehem*, “ndako ya Lipa ya Nzambe.” Boye ndenge nini Ye akokaki kobotama na Yelusaleme? Ndenge nini Ye akokaki kobotama na Lamota-Gilada? Bomoni, Ayaki na esika oyo Nkombo na Ye ezalaki: “ndako ya Lipa ya Bomoi.”

⁸⁰ Oh, bótala, Yisraele azalaki kozua lipa ya sika butu nyonso, kokita longwa na Likolo, mpo na mobembo na bango. Klisto azali Bomoi na biso, Lipa ya Bomoi, pe mikolo nyonso tozuaka eloko ya sika kouta na Klisto, longwa na Likolo, Molimo Mosantu kokita likolo na mondimi mokolo na mokolo. Ya sika!

⁸¹ Ntóki ya lobi, mingi kati na biso babikelaka na ntóki ya lobi. Tosengeli kosala yango te. Ezali likambo ya ntóki oyo ya lelo! Yango nde likambo ná ba-denomination na biso, bazali kobika na ntóki ya John Wesley, na ntóki ya Dwight Moody, Finney, Sankey, Knox, Calvin, mingi na baoyo ya kala wana. Bazali kobika na ntóki wana. Kasi, bokanisa lisusu, lipa oyo ekweaki, pe bazalaki koluka kobatela yango, ezalaki kobeba, nkusu ekotaki kati na yango, ba-mbombó ya mike. Pe yango nde likambo lelo, mabulu ya mayi ebebisami, kobikáká na lipa ya kala oyo ebebá.

⁸² Tosengeli kozua eloko moko ya sika kouta na Klisto, Liloba na Ye lelo mpo na ngonga oyo. Bomoni? Ye azali oyo ya sika ya biso, Lipa na biso oyo ekitaka mikolo nyonso kouta na Likolo epai na mondimi. Azali Beteleme na biso, Ndako na Nzambe ya Lipa ya Bomoi na Seko. Klisto abotamaki na Beteleme, pe akomaki Ndako na Nzambe ya Lipa ya Bomoi ya Seko. Azali Lipa ya Bomoi. Azali Beteleme na biso. Klisto azali Beteleme na biso. Lipa ya kolia ebengamaka “lisungi ya bomoi.” Tobengaka lipa ya kolia, lokola lipa na biso ya pete, pe biloko tozuaka, ebengamaka lisungi ya bomoi. Yesu azali Lisungi ya Bomoi ya Nzambe, li-li-Lisungi ya Lipa ya Bomoi mpo na Bomoi ya Seko. Lokola lisungi ya bomoi ebengamaka lipa, Yesu, lokola Lipa ya

Bomoi, azali Lisungi ya Lipa ya Bomoi ya Seko ya Nzambe epai na biso. Bomoni?

⁸³ Tokoki kokende te, eloko moko esengeli kokufa mpo biso tokoka kolia. Na ntongo oyo ntango oliaki, olie biloko oyo ekufa. Soki eloko moko ekufi te, boye okoki kozala na bomoi te, mpamba te obikaka bobele na nzela ya biloko ekufi. Soki olei mosuni, ngulu ya zamba nde ekufaki. Olei mosuni ya ngulu, ngulu ya zamba nde ekufaki, na ntembe te. Na boye soki olei mosuni ya ngombe, ngombe nde ekufaki. Okoloba: “Kasi nalei lipa.” Boye lisangu nde ekufaki. “Ee, naliaki ndunda.” Ndunda nde ekufaki. Obikaka bobele na nzela ya biloko oyo ekufi, pe yango nde nzela bobele moko oyo okoki kozala na bomoi.

⁸⁴ Boye soki okoki kozala na bomoi ya nzoto, na nzela ya biloko ekufi, eloko moko esengelaki kokufa mpo okoka kozala na bomoi ya nzoto, boni boni koleka Eloko moko esengelaki kokufa mpo obika mpo na Seko! Klisto akufaki, mpo ete tokoka kobika Seko. Pe Akomaki Ndako ya Lipa ya Bomoi ya Seko ya Nzambe, ete tozua, ya sika mobimba, ngonga moko moko ya mokolo, kokita kouta na Likolo longwa epai na Nzambe, na lolenge ya Molimo Mosantu, ekoleisa milimo na biso ya nzala wana tofandi elongo na bisika ya Likolo. Ye azali Beteleme na biso.

⁸⁵ Bongo bana na Nzambe nyonso ya solo oyo bandimaka babotami na Beteleme elongo ná Ye. Soki Klisto asengelaki kokoma Lipa na Bomoi, mpo na kobotama na Beteleme, oyo ezali Ndako ya Lipa ya Bomoi, boye moko na moko ya bandimbi ya solo kati na Klisto abotami kati na Klisto, babotami na Beteleme ya Nzambe. Amen. Boye, bobele, Yesu nde abotamaki na Beteleme, ngai nabotamaki na Beteleme, yo obotamaki na Beteleme. Osalaki yango ndenge nini? Bobele awa na Phoenix, na Arizona, na ntongo oyo na Ramada, okoki kobotama mbala ya mibale na Beteleme ya Nzambe, Ndako ya Lipa ya Bomoi na Seko. Lia Yango pe bika bomoi ya Seko!

⁸⁶ Mpo na nini Beteleme moke? Lokola lelo: “Mpo na nini etonga ya batuntuki? Mpo na nini *oyo, oyo kuna* to *oyo mosusu*?” Bato bazali koyeba te ntina ya makambo Yango nyonso.

⁸⁷ Kasi Molimo emonisi Yango. Liloba etalisi Yango. Ezali kotalisama ya Liloba na Nzambe. Tozui Bomoi na nzela ya Klisto, pe bobele na Ye. Bibongiseli na biso, ba-denominations na biso, bokeseni na biso, ekabolaka bobele biso ná Nzambe. Tozali na lolenge moko ya kobelema epai na Nzambe, pe ezali na nzela ya Yesu Klisto. Nzela mosusu ezali te oyo biso tokoki koya na nzela na Ye; na nzela ya nganganzambe moko te, moteyi moko te, systeme moko te, to eloko mosusu te; bobele Yesu Klisto pe Ye oyo abakamaki na ekulusu. Ye azali Lipa ya Bomoi ya Nzambe, pe biso tobotami kati na Ye. Pe soki Ye azali Lipa ya Bomoi ya Nzambe, boye Ye azali Beteleme. Pe lokola tobotami kati na Klisto, boye tobotami na Nzambe na Beteleme, kati na Klisto

Yesu, tofandi na bisika na Likolo, kolia uta na Ye. Kolia uta na Ye! Ye azali nani? Azali Liloba. “Na ebandeli Liloba azalaki, pe Liloba azalaki elongo na Nzambe, pe Liloba azalaki Nzambe.” Pe na ntango tokoki kofanda ná mokano moko, Liloba na Nzambe, pe kolia Yango, tozali kati na Beteleme ya molimo ya Nzambe, koliáká Lipa ya molimo ya Nzambe, pe milimo na biso ezali koloba “Amen!” na Liloba moko na moko oyo Ye alobaki. Tozali kosepela na Bilei ya Lola oyo ya mwanje.

⁸⁸ Ntango Yango elobi: “Bilembo oyo ekolanda baoyo bakondima.” Endimeli to denomination ekoloba: “Oh, Yango ezali bongo te.” Kasi moto ya solosolo oyo abotami na Beteleme, akoloba: “Amen!”

⁸⁹ “Misala mizali Ngai kosala bino pe bokosala yango.” Denomination ekoloba, “Ezali na yango makambo ya kotúntuka.” Kasi mofandi ya Beteleme ya solosolo akoloba: “Amen,” mpamba te ye aseveli, Ezali Bilei ya mwanje.

⁹⁰ “Soki bowumeli kati na Ngai pe Maloba na Ngai ewumeli kati na bino, bosenga oyo bolingi, pe yango ekosalemela bino.” Amen.

⁹¹ Oh, moto na mayele pe bwanya akomona yango ata moke te. Tokangamaka mingi mpenza na mimesano ya ba-mpaka na biso, na lolenge ete tosengeli kozala na ba-kaláti pe makambo nyonso mosusu mpo na komata na etéyelo. Ezali yango te. Okoki komata na eteyelo ya Nzambe na nzela ya komikitisa yo moko. Yaka na Ndako ya Lipa ya Bomoi, Yesu Klisto, pe biká libela Liboso na Ye, pe tombwamá na bisika na Likolo kati na Klisto Yesu, kosepeláká kolia Liloba. Yango nde Beteleme ya Nzambe.

⁹² Bato boni kati na biso bazali na kati na Yango na ntongo oyo? Bato boni bakolinga kobosana mimesano na bino, bato boni bakolinga kobosana endimeli na bino oyo eyokanaka te ná Liloba? Mpo na nini tozali na kolamuka te? Mpo na nini tozangi makambo oyo ezali kosalema? Likambo nini ezali kotambola te ná Pentekote? Emisaleli ebongiseli. Ezali bongo. Okoki kokomisa Pentecote ebongiseli te. Okoki kosala ebongiseli. Kasi Pentecote ezali lipamboli, ezali Nguya ya Nzambe. Pe soki ezali pentecote ya solosolo, ekozunguluká Liloba ata moke te mpo na endimeli moko. Ekozua nde Liloba. Ya solo, mpamba te yango esili kokatama ngenga ná mokili pe makambo ya mokili. Efandaka bobele likolo ya Liloba, pe endimaka Yango. Tozali kati na beteleme, báí-mboka mpo na Bonkozi na Nzambe. Tozali kolia Lipa ya Bomoi ya Seko ya Nzambe. Ebotami, Lipa ya Nzambe, ebotami na Beteleme, mpo na kokóma Lipa ya Bomoi ya molimo, ya Bomoi ya Seko, na ndako ya Nzambe. Oh, la la! Tobotami na Beteleme, biso oyo, na ntongo oyo, ntango tobotami kati na Yesu Klisto, mpo Ye azali Beteleme ya Nzambe. Yesu azali Lipa ya Bomoi ya Seko ya Ndako na Nzambe.

⁹³ Azali lisusu Máí na biso mpo na mobembo. Sikoyo, toyebi ete Ye azali Máí. Lokola Yisraele kati na mobembo na bango, esika babetaki libanga pe lipa na bango ekitaki uta na Likolo, kasi libanga ebetamaki mpo ete bákoka komela uta na yango mpo na kobatela bomoi na bango kati na mobembo. Nzambe abetaki libanga, to Mose nde asalaki yango, mosakoli na Ye, abetaki libanga. Yango ezalaki nini? Fungola libanga. Soki. . . Libanga yango ezalaki Klisto. Bondimi yango? Malamu. Boye soki mosakoli afungolaki libanga mpo bomoi ekoka kobima, boye, soki yango ezali Libanga, lelo tozali na bosenga ya Molimo Mosantu na kati na moto oyo akobeta lisusu Libanga yango, amen, pe akotika Liloba ebima, mpo Ye azali Liloba.

⁹⁴ Tosili kolekela na bindimeli pe komela máí etiolaka te oyo ewuti na mabulu. Oyo tosengeli na yango lelo ezali kofungolama ya Liloba oyo ezali na bomoi, pe Ye azalli motindo moko lobi, lelo, pe libela. Ye akoki kokweisama te. Bakoki kobenga yango kotanga makanisi, bakoki koloba oyo nyonso balingi, to moto na solóka, to—to molimo mabe, na ntango nyonso oyo Liloba wana ezali kotiola na nsómi pe ezali kotalisa mpenza oyo Yango elobaki ete Ekosala, Ezali Liziba kati na ndako ya Dawidi lisusu, kozonga na Beteleme, Esika oyo Yesu Klisto azali motindo moko lobi, lelo, libela, mpo na bafandi ya Beteleme na Ye. Biká ná Yango, biká kati na Yango, ezali Máí oyo epésaka Bomoi ya mobembo mpo na biso lokola Yisraele azalaki na yango.

⁹⁵ Moko na makambo minene ya Dawidi abikelaki, soki bolingi kotanga na ntina na yango kobanda na Samuele ya Mibale 35:15, totangi kuna ete Dawidi, abotamaki na Beteleme, kasi ata bongo akomaki mokimi. Oh, oyo likambo ya kotala mpenza! Bafilistia basanganaki na ntango wana, na mboka yango, mpo Saulo, moto monene oyo amemaki Yisraele mobimba kati na lisumu, akendeki mosika na Nzambe pe akomaki monguna ya Nzambe, pe e—atiamaki moláko, bafilistia basalaki moláko zingazinga ya Beteleme. Pe Dawidi, azalaki koluka kozonga na mboka na ye moko, akokaki kosala yango te, azalaki kuna na esobe mpamba te mpo na bato, ye akomaki mokimi, to, abwakisamaki.

⁹⁶ Oyo ezali etaliseli moko kitoko mpenza ya oyo Klisto azali lelo oyo, mokimi. Ye azali. Sikoyo, okoloba: “Ekoki kozala bongo te.” Ee, soki ondimaka Biblia, ezali bongo. Biblia elobi, na Eleko ya Lingomba na Laodikia, ete Klisto azalaki libanda ya lingomba, azali kobeta [Ndeko Branham abeti likolo na eteyelo—N.D.E.] komeka kokota lisusu kati na lingomba na Ye moko. Mokimi ezali eloko oyo eboyami, ebwakisami. Pe Liloba ná Molimo Mosantu ebwakisami. Ya solo. Okoki kokota kuna na kati te. Soki oyambi Ye solo, osengeli kobima libanda kuna mpo na koyamba Ye. Osengeli kobima kokende epai na Ye. Ye akoki kokota na kati te. Basili komesana na bindimeli na bango na lolenge ete ba—botika óteya makambo wana te, bakotika yo óndima makambo wana te.

Balobaka: “Ondimaka Ye azali motindo moko?”

⁹⁷ “Oh, na lolenge moko boye, Azali motindo moko.” Sikoyo, wana ezali kobika na Beteleme te. Te, te. Wana ezali komela na libulu ya máí oyo etiolaka te, kuna kala, lipa ya kala ebebá, oyo ekweyá mibu ebele eleka. “Nini *Songolo-pakala* alobaki na ntina na Yango?” Ntango mosusu bazalaki na elóna na mokolo na bango. Oyo ezali mokolo mosusu. Oyo ezali Mokolo na Nkolo! Oyo ezali eleko mosusu ya lingomba, ya Filadefia te. Oyo ezali Laodikia. Ezali oyo ebwakami, pe Klisto akomi mokimi na lingomba na Ye moko, apusami libanda. Akomi mopaya.

⁹⁸ Akoki koya mpenza pe kosala mpenza mosala katikati na bato pe kosala makambo moko oyo Asalaki awa, koloba ete Akosala yango na mikolo ya suka, kopesa bilembo pe makambo moko oyo Alobaki Akosala lolenge ezalaki na mikolo ya Sodoma. Toyebi ete Asalaki yango na Lingomba kuna.

⁹⁹ Tomoni Billy Graham, ndenge ezalaki. Batindami oyo bakendeki na lingomba ya denomination, bazalaki koteya kuna, pe kobenga bango babima kuna, koyebisa bango bándima Liloba pe bábima Sodoma.

¹⁰⁰ Etonga ya Abraham bazalaki na Sodoma te, basilaki kobengama bábima. Botala Mwanje yango, likambo oyo Ye asalaki kuna mpo na bango, lokola elembo, oyo bango bayebaki. Pe eloko yango moko ekoki kosalema, pe bato bakoloba: “Oh, ee, tondimaka Yango te.” Mpo na nini? Mpo na nini? Mpo bakomisi Klisto mokimi na ebongiseli na bango, bazali mpenza papaya na likambo Yango, ba-Pantekotiste na bango nyonso elongo. Sikawa, wana ezali mpenza Solo. Nayebi ete ezali kotungisa. Kasi, boyoka, soki eloko moko ezali te. . . Soki—soki ezali Solo, ekotungisa. Pe ezali solo. Esengeli kozala Solo.

¹⁰¹ Sikoyo, sikoyo bótala Dawidi, ntango azalaki kuna likolo, Dawidi alotaki na ntina na bilóna minene na ye. Azalaki na kati ya mobéngá, atikalaki kuna sima, mosika mpenza, pene na kilometre ntuku mwambe libanda ya engumba. Bongo abimaki pe amonaki ete kuna, engumba na ye moko ya bolingo esika abotamaki, pe esika oyo aponamaki mokonzi, pe—pe nyonso wana kuna.

¹⁰² Bai-mboka na Yisraele, na mikolo wana, bazalaki lokola eloko moko ndenge ezali lelo na Allemagne. Bazalaka na bingumba ya mike-mike. Na bongo babikaka kati na bingumba yango mpo na komibatela, na sima bamemaka ba-mpate na bango pe bibwele na bango libanda na ekángá mpo na koleisa bango, pe kozongisa bango na kati. Bongo na ntango ya mpokwa, bakotisaka bango na kati ya lopango ya banyama.

¹⁰³ Pe Dawidi, azalaki kotala engumba yango kuna na nse, abandi kokanisa lisusu makambo minene oyo Nzambe asalaki na nzela na ye, bilonga minene ya nguyaya oyo Nzambe alongaki na nzela na ye. Ndenge mokolo moko wana azalaki na bampate

na ye kuna likolo na ba-ngomba epai azalaki, azalaki kolala kuna na bilanga ya matiti mobesu, pe bongo na bongo, ngombolo moko eyaki pe ekamataki mwa bampate pe ekimaki na yango. Alandaki yango, pe abomaki ngombolo yango. Nzambe apesaki ye elonga mpo apesamaki na tata na ye mokumba ya kobatela bampate yango. Wana ezalaki mo—wana ezalaki mosala na ye, kobatela bampate!

¹⁰⁴ O mokengeli, wana nde mosala na yo! Pe bango baliaka Bilei ya bampate, miango te. Bilei ya bampate, Liloba na Nzambe!

¹⁰⁵ Moto moko ayaki pe akangaki moko, akimaki. Moto moko ayaki pe akangaki moko pe apakataki mbango, ye alandaki yango. Nkosi moko ayaki pe akamataki moko, alandaki yango. Azalaki na kimia te kino azuaki yango.

¹⁰⁶ Yango nde epesaki ye elóna monene wana mokolo moko, ntango amonaki Yisraele nyonso kozonga sima. Bomoni, Yisraele azalaki koyoka bindimeli nyonso pe nyonso wana. Bazalaki na nyonso, bango nyonso bazalaki kokende na losambo. Bango nyonso bakatamaki ngenga. Bango nyonso bazalaki kokende epai ya nganganzambe pe bazuaki mapamboli na bango liboso bákende na etumba. Kasi ntango ya momekano ekomaki, ya Oyo-eleki-bomoto, bazalaki kobanga, moko na moko, mpo bamonaki eloko moko oyo ezalaki na bongúná. Pe bazalaki na mpiko te, ba—bazangaki oyo tokobenga lelo, na elobeli ya—ya balabala, bazangaki nde ke—ke—ke “kende kamata yango.” Eloko moko ezalaki kozanga. Bakokaki kobima kuna te mpo na kokutana na engambe wana. Mpo na nini? Kasi bango nyonso bapambolamaki na nganganzambe. Bazalaki na mapamboli mosantu likolo na bango, pe bafukamaki pe mbala mosusu bapakwelamaki na mái mosantu, pe atako ezalaki nini, bango nyonso batelemaki wana. Kasi ntango bongúna ekomaki makasi mpenza, bango bazalaki na yango te. Saulo atelemaki wana, kapita mokonzi to eveke, atelemaki wana, motó pe mpété na mapeka likolo ya mapinga na ye.

¹⁰⁷ Pe abetaki ntembe, Goliata asalaki yango, pe alobaki: “Soki nabomi ye, boye bino bokosalela biso. Kasi soki ye abomi ngai, boye biso tokosalela bino.” Kasi bongúná ezalaki makasi mingi mpenza. Azalaki na misapi molai centimetre ntuku misato na mitano, yango ekokaki kozala centimetre ntuku nsambo na loboko na ye. Bótala lolenge ya loboko ye azalaki na yango! Ntonga na—na ye, ntonga liboto, lokola likonga oyo azalaki na yango. Bókanisa ndenge motó na ye ezalaki monene, ekokaki kozala lokola engongolo. Bongo e—ekoti ekokaki kozala, na centimetre moko to mibale ná ndambo na bonene, ya motako, efandi likolo na motó na ye. Bótala ebundeli, biteni ya ebundeli lokola moko na pitó ya maninisa oyo, epai wapi akokaki kopemela pe kominingisa ye moko, nde ndenge wana bibundeli yango ezalaki kosala. Ná biteni ya bibende ediembelá ye na monkoto monene wana, ekokaki kozala kilo ntuku minei na

mitano, to kilo ntuku libwa, ya motáko, ediémbelá na ntólo na ye. Ná—ná motongá, likonga na loboko na ye, ntango mosusu molai metre zomi na moko.

108 Oyo nde likambo mpenza mongúná akoki kosala ntango akanisi ete azui yo! Oyo mpenza akanisaka akoki kosala, ndenge mpenza amikumisaka! “Mikolo ya bikamwisi esila koleka. Bozali na ntina ya likambo ya ndenge wana te.”

109 Kasi mwa moto moko ná lolenge moko ya ntina te oyo atikalá kobikela makambo ya likindo moko te, kasi asila kobikela likambo moko ete Nzambe atikalá bobele Nzambe. Nzambe abatelaka Liloba na Ye. Bongo tala ye oyo ayei. Pe Saulo alobaki: “Zela, nako—nakopesa yo diplome ya graduat.”

110 Alatisaki ye ekoti na ye, pe ekotaki, ezindisaki ye. Ayebaki na ye eloko moko te na makambo yango. alobaki: “Nayebi eloko moko te na makambo ya ndenge wana.” Alobaki: “Nayebi te. Kasi nayebi eloko moko, ete bozali kobanga kokende kobundisa mbinga wana? Pe botelemi awa pe bozali komibenga Lingomba ya Nzambe na bomoi, pe botiki mozangi kondima ya mosúte yango átelema wana pe ábeta ntólo ndenge wana?” Alobaki: “Nakokende kobundisa ye!”

111 Oh, tozali na bosenga ya moto ya lolenge wana lelo, moto oyo asilá kobikela makambo!

112 Asalaki nini, eloko nini Dawidi moke ya Beteleme asalaki? Akendeki kuna kobundisa mbinga yango. Mbinga yango alakelaki ye mabe na nkombo ya ba-nzambe na ye, ba-nzambe, na boyike, atukaki ye na nkombo ya ba-mbinga, to ya ba-nzambe na ye, pe akendeki kuna pe alobaki: “Lelo oyo nakokamata yo na likonga na ngai pe nakobáka ebembe na yo kuna likolo na nzete pe nakotika bandeke bália yango.”

113 Alobaki: “Okutani na ngai lokola Mofilistia, na nkombo ya Mofilistia, ná ebundeli pe likonga, kasi ngai nakutani na yo na Nkombo ya Nkolo Nzambe ya Yisraele.” Ezalaki nini? Liloba! Liloba, “Ngai nakokutana na yo ná Liloba.” Alobaki: “Lelo nakokata motó na yo na mapeka na yo.” Mbinga yango asekaki pe alandaki ye. Pe Dawidi azongaki sima te, alandaki ye, pe. Ezali bobele na esika moko ya moke, pe Nzambe akambaki libanga na ye.

114 Dawidi, afandaki wana lokola mokimi, azalaki kokanisa na ntina na likambo yango, ndenge elonga monene wana ezalaki. Boye asengelaki kokanisa na ntina na ba-njembo, ndenge nini na ngonga moko boye kuna na ba-ngomba yango, azalaki kolala pe kobanza na ntina na Nzambe. Alobaki akangaki mitindo na Ye na moto ya mbeto na—na ye pe misapi na ye, pe bisika nyonso akendeke. “Natiaka ntango nyonso Nkolo liboso na ngai, ntango nyonso, pe nakoningana te.” Abatelaka Nzambe liboso na ye. Pe bilóna minene oyo azuaki! Ntango azalaki kozua mpémela, azalaki moyembi, akopumbwa pe akokamata

ekomeli mpo na kokoma ba-nzembo yango pe koyemba yango. Akokota na Molimo, pe akobina, kobina pe kobina na Molimo. Ndenge akomemama mosika na molimo, akobina na Molimo wana ákokoma banzembo yango. Pe na ntembe te atalaki mwa banzembo yango: “Nkolo azali Mobateli na ngai, nakozanga eloko te. Azali kopemisa ngai kati na matiti mobesu,” Nzembo ya 23, “Azali kokamba ngai pembeni na máí na kimia. Azali kobikisa molimo na ngai. Oh, Azali kokamba ngai na banzela ya boyengebene na ntina na Nkombo na Ye. Pe, iyo, ata natamboli na lobwaku ya molili na kufa, nakobanga mabe moko te. Yo ozali na ngai elongo.”

¹¹⁵ Pe wana azalaki kokanisa na ntina na makambo oyo, esengelaki kozala mokolo moko ya molunge, ayokaki mposa ya máí, ezalaki molunge pe azalaki kotoka. Akokaki kobwaka miso kuna mosika na nse na lobwaku yango, longwa na likolo ya ba-ngomba, na ngambo ya esti to ngambo ya westi, to ezali ngambo ya esti nde, ya engumba, ntango atalaki kuna na nse pe amonaki esika oyo Bafalistia nyonso bazalaki kuna na nsé, ban-koto na bango batiaki moláko zingazinga. Amonaki libulu-ya-mái wana ya kala epai wapi azaláká komela máí na ntango moko. Oh, abandaki kokanisa ntongo moko ntango azalaki komema bampate na ye, kobima ko—koleisa bango, akoleka pene na libulu-ya-mái ya kala oyo, mpo ezalaki esika moko monene ya máí. Pe azalaki kokende wana pe akomela máí, pe komela, akotika bampate na ye bámela. Ndenge kuna na Beteleme, esika azalaki komwangela bampate na ye máí.

¹¹⁶ Ezali esika wana mpenza nde Nzambe amwangiselaka máí bampate na Ye lisusu lelo, wana mpenza na Beteleme, Máí na Yango ya mpio mpenza.

¹¹⁷ Agangaki: “Soki nakokaki bobele komela máí ya libulu wana lisusu!” Nakosilisa sikoyo, bóyoka malamú. “Soki nakokaki bobele komela máí!” Kati na ye egangaki mpenza, “Soki nakokaki bobele komela mbala moko lisusu máí uta na libulu wana na Beteleme.” Mposa na ye ezalaki motindo epai na baoyo balingaki ye. Bomikanisela, molimo na ye ezalaki na mposa makasi ya komela máí wana. Pe baoyo balingaki ye, mposa moke moke na ye ezalaki motindo. Elobamá na biso ete moko na . . . misato na bato wana basanganaki, bato ya lokumu. Moko abomaká bato nkama mwambe, na ye moko. Mosusu amibwakaki na libulu moko pe abomaki nkosi. Moko azuaki nzete pe abotolaki likonga na loboko ya mo-Ezipito moko, abomaki ye na likonga na ye moko, pe atelemaki na elanga ya nkunde mike ndenge wana, pe abomaki bato nkama misato zingazinga na ye. Bato ya lokumu! Bazalaki bato ya Mabota. Bótala esika bautaki.

¹¹⁸ Awa Dawidi azali etaliseli ya Klisto, Beteleme, mpamba te Klisto azali Mwana na Dawidi. Tala atelemi wana, azali na mposa makasi ya komela máí wana. Pe mposa na ye, nalobaki,

ezalaki motindo epai na baoyo balingaki ye. Misato na bato yango babimisaki mipanga na bango pe babundaki na bato na kilometre ntuku mibale kokenda kino na engumba wana. Wana bamosusu bazalaki kobatela. . . Bango bazalaki babundi ya mpiko, Bafilistia wana, bazalaki na bolai mbala mibale, bamosusu kati na bango. Kasi bazalaki bato ya mpiko, baoyo bakokaki kobunda. Moko na bango abomaki, atelemaki ye moko, pe abomaki bato nkama mwambe sé zingazinga na ye, na mokolo moko. Bazalaki bato ya lokumu, batiaki elikya na Nzambe. Bazalaki na kondima na mokambi na bango. Pe bafungolaki nzela kuna na nse, kino wana bamosusu kati na bango bazalaki kokata pe mosusu atokaki mái na mbeki, pe bapasolaki nzela na bango ya kozongela kilometre ntuku mibale na minei kati na bato, pe bamemaki yango epai ya Dawidi mpo akoka komela yango.

¹¹⁹ Awa Klisto atalisami kati na likambo oyo, Mokonzi pe Mobundi, mpo Ye apasolaki nzela na Ye na katikati. Abukaki mindelo na kufa ya monguna. Abukaki mindelo na kufa ya monguna, ete, ee, tokoka kozua Bomoi na Seko, ba-Mái ya Bomoi ya Seko. Ayaki ata na nzela ya kufa, pe akamataki kufa likolo na Ye, pe akufaki liwa, pe azongaki mpo tokoka kozala na Bomoi ya Seko. Ye azali Mokonzi pe Mobundi. Biso tolongaki te, yango esila kolongama! Totikálá kolonga liwa ata moke te, Ye nde alongaki liwa mpo na biso! Ye azali Dawidi na biso ya mokolo oyo. Alongaki liwa. Máí pe Lipa ya Beteleme.

¹²⁰ Beteleme ezalaki etúká-mokonzi. Bino bakundoli ya masolo ya kala boyebi yango, ete yango ezalaki etúká-mokonzi. Yango ezalaki elanga monene ya masángo kuna, kobanda na kolekisa máí pe bongo. Bakokaki kozala na masángo ya kobuka mingi. Ezali pe máí ya malamumpenza koleka. Ezalaki etúká-mokonzi ya lipa pe etúká-mokonzi ya máí ya Palestine.

¹²¹ Pe lelo oyo, etali te bibongiseli boni tozali na yango, bandeko mosusu ya nkombo boni, pe oyo bango bakoki kozala, Klisto azali kaka Beteleme ya mondimi. Ye azali esika ya Máí pe Lipa. Ba-Methodiste, oyo ezali malamum mpo na bino; oyo ezali malamum mpo na bino ba-Batiste, bino ba-Pentekotiste, bino baoyo botikali. Yango nyonso ezali na esika moko, Yango nde Beteleme. Ezali esika oyo Lipa ná Máí ya Bomoi eutaka. Iyo.

¹²² Awa Ye azali Lipa na biso, Máí pe Lipa ya Nzambe mpo na biso. Ye azali etúká-mokonzi, esika bobele moko oyo okoki koya pe kozua Yango, eutaka na Ye. Ndako ya Nzambe, kati na moto ya Yesu Klisto, Beteleme na biso, ba-Mái pe Lipa ya Bomoi ya Seko. Pe Ye azali Liloba elati nzoto. Oyo ezali Liloba, Lipa pe Máí ya Bomoi. Baebele 13:8 elobi: “Ye azali motindo moko lobi, lelo, pe libela.” Yango ekomisi Ye Beteleme na biso, esika na biso ya Lipa ná Máí, esika bobele moko ya Bomoi ya Seko.

¹²³ Bótala Dawidi, ntango azuaki máí yango, amelaki yango ata moke te. Alobaki: “Nzambe atika te esalema. Oyo ezali makila ya bato oyo basili kotiya bomoi ba bango kati na likama,” kokende kuna pe komemela ye máí ya komela wana. Bótala! Asopaki yango na mabele, lokola mbeka ya máí mpo na Nzambe. Amen! Mibali pe bandeko mibali, bómatisa kondima na bino mpo na miniti moke sikoyo. Ye moko, aboyaki komela yango. Asopaki yango na mabele, lokola mbeka ya máí epai—epai na Nzambe.

¹²⁴ Ndenge mpenza yango elongobani na Yoane 3:16, ntango Nzambe alingaki mokili mingi na motindo ete Apesaki Mwana-nalikinda na Ye moko. Yesu, Nkolo na Bomoi, ayaki awa, azalaki na ntina ya kokufa te. Alóngaki Kufa Ye moko, pe asopaki Makila ya Bomoi na Ye moko na mabele, amen, lokola mbeka mpo na masumu na biso. Ye azali Libanga na biso libetami. Na mabele yango, Makila na Ye ya motuya oyo epesami na Nzambe.

¹²⁵ Nayokaki moto moko koloba na mpokwa mosusu wana na liteya moko, alobaki ete bayaki ko...nabanzi ezalaki Billy Graham, na mpokwa eleki, nazalaki kotala ye wana azalaki koloba ete akendeke na Yisraele pe akendeke na Palestine, pe alobaki: “Nayei kondimela libota na bino,” eloko moko ya ndenge wana. Pe na ntembe te nasepelaki na ye ntango amonanaki na emission wana na butu eleki. Mingi kati na bino boboyaki moto yango mpo asalaki yango. Kasi, boyoka, atelemaki liboso ya ekolo mobimba na ntango wana. Pe awanganaki yango ata moke te, atelemaki mpenza bobele na oyo ye andimelá. Pe na ntembe te nasepeli na ye mpo na yango. Pe alobaki: “Nakendeke na Yisraele pe nalobaki na bango: ‘Nakumbamelaka moko na Bana na bino,’ na elobeli mosusu, boye.”

¹²⁶ Nakanisaki: “Billy, ezali mpenza malamu. Nakosepela komona nguya wana oyo epesami na Nzambe oyo ékosenga na yo ótelema wana na katikati ya bato nyonso oyo bayebana ya Hollywood wana pe ópesa litatoli ya Yesu Klisto, kasi Ye azalaki Moyuda te.” Yesu azalaki Nzambe, Moyuda te. Bómikanisela, limoi ya makila ewutaka na emoto ya mobali. Pe Ye azalaki moto, moyuda to moi-Mabota te, Azalaki Nzambe azalisami na nzoto. Tobikisami na makila ya Moyuda te to ya moi-Mabota te, tobikisami na Makila ya Nzambe. Azalaki Nzambe, eloko moko na nsé te. Azalaki Moyuda to moi-Mabota te. Makila ya kokela ya Nzambe kati na Ye, tokomi...Soki Ye azalaki Moyuda to moi-Mabota, biso nyonso tosili kobunga. Azalaki Nzambe kati na nzoto. Ya solo.

¹²⁷ Nasambelaka Moyuda te, nasambelaka Nzambe ntango nasambelaka Yesu Klisto. Nasambelaka eloko moko boye ezalaka te to eloko moko boye ya lisolo ya kala te. Nasambelaka Yesu Klisto, Bozali ya Yesu Klisto sasaipi mpenza, oyo ezali Liloba na Ye oyo etalisami polele na eleko oyo.

128 Nzambe na bileko nyonso apesaki Liloba na Ye uta ebandeli, pe ntango nyonso oyo kati na moko na bileko oyo eleká, Nzambe atindaka mosakoli moko apakolami mpo na eleko wana. Na mikolo ya Nowa, mikolo ya baoyo nyonso batikali, ntango Nzambe apesaki bilaká. Etali ngai te lolenge nini lingomba ekomi na yango, Ye asalaka yango ntango nyonso, Atindaka moto apakolami. Mpamba te Liloba na Nzambe eyaka epai na basakoli. Pe tala atelemaki wana, mosakoli moko na moko, pe akweisamaki na bibongiseli ya mokolo wana, kasi atelemaki na Liloba pe asalaki ete Liloba ékoma na bomoi.

129 Yesu azalaki litondi ya Liloba ya Nzambe, mpo Azalaki litondi ya Bonzambe na nzoto, pe kati na Ye litondi na Bonzambe efandaki. Nzambe azalaki kobika kati na Yesu Klisto. Nzambe azalaki kati na Klisto kozongisáká mokili na boyokani ná Ye moko. Moyuda to moi-Mabota te, kasi Nzambe! Atelemaki wana, komisaláká Ye moko. Yango elongobani mpenza! Pe Makila ya Nzambe Ye moko esengelaki kosopana na mabele, kobanda na makila peto ya Abele kolandana, mpo na kosikola biso. Azuaki Bomoi na Ye moko te, Abatelaki Bomoi na Ye moko te; Alobaki: “Tata, ekoki kosalema ete kopo oyo éleka mosika na Ngai? Kasi ata bongo, mokano na Ngai te, oyo ya Yo nde ésalema.” Amipesaki na Liloba.

130 Lelo tokoki kosala ndenge moko. Bokoki kokamata bindimeli na bino, to kokamata *oyo-ná-oyo* ya bino, pe kokende na yango esika nyonso bolingi; kasi bokoki koloba: “Mokano na ngai te, kasi oyo ya Yo nde ésalema.” Bózonga na Liloba na Nzambe. Bókamata ngelingeli pe Noele na bino pe bósala oyo bolingi kosala na yango. Kasi bópesa ngai Yesu Klisto na motema na ngai, etali te boni Yango ezali na komikitisa, pe bato boni bazali koseka Yango, to oyo Yango ezali. Bótala malamú—bótala malamú lolenge na yango, bomona soki ekosala bobele ndenge Ye asalaki. Soki esali te, pe ekokani na Liloba oyo te, tika yango kimia, ezali Klisto te; mpamba te Klisto azali Liloba.

131 Sikawa tomoni ndenge yango elongobanaki, Libanga na biso, oyo ebetami, Bomoi ya Makila na Ye esopanaki na mabele, mbeka na lisumu mpo na mosumuki. Beteleme na biso, Máí, Lipa pe Bomoi, epesami mpo na kopetolama na biso basumuki ya mbindo.

132 Oh, moninga na ngai mosumuki, ndenge nini okoki koboya, na bozoba nyonso, mbeka ya ndenge wana, ntango Nzambe apesaki Mwana-na-likinda na Ye moko, mbeka na lisumu, ete ye oyo nyonso akondimela Ye, Ye, akokufa te kasi akozua Bomoi ya Seko? Ndenge nini okokota kati na Ye? Na nzela ya Molimo moko biso nyonso tobatisami kati na Beteleme moko, Liloba na Nzambe, yango ezali Klisto oyo atalisami polele mpo na eleko oyo.

¹³³ Pe elaka nyonso oyo Biblia epesi na eleko oyo, Azali kozela ete mosakoli moko ákota na mosala mpo na kotalisa yango polele, Alakaki yango kokokana na Malaki 4. Ekosalema. Etali te boni boni bato bazokanisa na ndenge ya bolemá, yango ekosalema ata bongo! Nzambe alobaki bongo! Azali na makoki ná mabanga oyo! Bindimeli na biso ekoyamba yango te, soki mangomba na biso eboyi koyamba yango, Nzambe akoki kozonga na ndako ya bibwele, Akoki kokende esika nyonso Ye alingi. Kasi ekozala na moto moko oyo akotelema mpo na Liloba oyo esakolami mpo na mokolo oyo. Eloko moko esengeli komonisa Yango. Ekozala etonga te, to, etikálá kozala te.

¹³⁴ O bana, babundi, wana nazali kosilisa. Nalingi kozua bino ntango molayi mingi te awa. Nakosilisa mpenza sikoyo, soki Nkolo alingi. Etikali miniti mitano tokokisa ngonga zomi na moko, to miniti motoba, kutu. Bótala, O bana babundi, yo mobali oyo awa olobi ete ozali mwana! Oyebaki nini Dawidi azalaki kotalisa? Dawidi azalaki kotalisa Klisto, Azalaki, Klisto azalaki Mwana na Dawidi. Sikoyo bóyoka, mpo na kosilisa. Babundi ya bai-Mabota wana, mingi kati na bango, bótala bautaki bisika ebele, Kasi bayebaki ete mokimi wana apakolamaki. Bayebaki ete Dawidi abwakisamaki na libota na ye moko, kasi bayebaki epakweli ezalaki likolo na ye. Bakokaki komona yango. Boye batelemaki na ngambo na ye, ézala kufa to bomoi! Bazalaki bato ya mpiko, etalaki te boni boni bato ya mokili kuna libanda bandimaki yango te.

¹³⁵ Libota na ye moko ebenganaki ye. Balingaki kozala na eloko moko te ya kosala ná ye. Saulo akimisaki ye, mokonzi ya denomination abenganaki ye, pe azalalaki na eloko moko ya kosala ná yango te, likita ebenganaki ye, pe akomi mokimi. Asengelaki kokende esika nyonso ye akokaki kokende. Azalaki kuna likolo ya ba-ngomba, kasi ezalaki na mwa etóngá moko moke, esangisaki bato ya Mabota pe bongo na bongo, ete batalaki moto yango pe bayebaki akokoma mokonzi.

¹³⁶ Ezali pe bongo lelo ná basoda ya mpiko ya kondima solosolo, ya Liloba wana, oyo bayebi ete Liloba wana elaki ete Yesu Klisto akozonga. Tozali na mposa ya dollar milio ya oyo pe dollar milio ya oyo kuna te. Nazali na mposa ya bozongi ya Klisto Yesu. O babundi bana ya Nzambe, likambo nini ná bino, botelemi ndenge nini lelo? Ntango tozali komona ete Biblia esakoli ete Ye azali mokimi lelo, abwakisami na lingomba na Ye, abwakisami libanda ya bibongiseli. Pe boyebi yango. Ntina moko te ya kobombana zingazinga na yango, ezali bosolo. Biblia elobi ete ekozala lolenge wana. Bóbima libanda ya bilembo ya nyama yango!

¹³⁷ Bótala bato yango! Babimisaki mipanga na bango. Ezalaki nini? Mposa na ye ezalaki ya komela mái ya mpio. Dawidi! Oyo mpenza elilingi ya lelo, Dawidi na biso, Klisto, toyebi ete Ye abengami motuntuki, Abwakami na ngambo moko, fanatiki na

makambo nyonso, aboyami na mangomba. Bazali na bindimeli na bango pe makambo oyo basali na Noele oyo lokola basalaki na oyo ya liboso. Toyebi yango, kasi toyebi ete Liloba oyo etikaláká solo, pe Yango esengeli kokokisama. Pe mposa na Klisto ezali mpo na bato, babundi, bátelema! Amen!

¹³⁸ Oh, yaka, kotelema ná ngai, na mopanzi na ngai. Natelemi na esika moko ya sómo. Nabeti mondenge lelo! Ba-bande oyo ekokende na mokili mobimba. Nabeti mondenge na moto moko, mobundi moko oyo alingaka Yesu Klisto, oyo ayebi ete makambo oyo esengeli kokokisama lelo, bandeko, bóya kotelema na mopanzi na ngai pe bóbimisa Liloba na Nzambe. Bóbosana mabulu oyo makawuki pe mái ya ba-denominations oyo etiolaka te oyo bozali kobika kati na yango. Bóbenda Liloba ya sika ya Nzambe, tópesa Yesu Máí malamu ya mpio ya pentecote! Yango nde mposa na Ye lelo, kozonga na pentecote ya ebandeli, kozonga na Liloba! Esakolamaki ete ekosalema bongo, na Malaki mokapo ya 4, “Kozongisa Kondima ya bana epai ya ba-tata lisusu.” Nani akotelema na ntango oyo?

¹³⁹ Lokola Dawidi, toyebi ete Dawidi azali kokota na bokonzi. Yesu Klisto akokonza mokili. Azali mosangoli ya mabele, Akokoma Mokonzi na mabele mobimba. Abwakami lelo, Azali mokimi katikati na libota na Ye moko. Na ntembe te, Azali mokimi mpo na mokili, etikalá kozala bongo ntango nyonso. Kasi lelo Azali mokimi mpo na lingomba na Ye moko, baboyi Ye, balingi bindimeli na bango pe bato ya lokumu minene na esika ya Liloba. Bakotika Yango étalisama polele te. Bakotika Yango éteyama kati na nyuya na Yango te. Bamikati na Yango, kaka ndenge Biblia elobaki bakosala na Emoniseli 17. Bazali kosala nini? Bazali kokende awa lelo, bango nyonso bazali kokende na Likita ya Mangomba oyo. Bo-Katoliko pe bo-Protestant ezali kosangana elongo, mpo na kosala elembo pe elilingi ya nyama. Pe ba-Protestant bazokweya na motambo yango mpenza, ba-Pentekotiste bisika nyonso. Bato ya lokumu bazali kokende na Roma, bauti na Pentecote, pe wana ezungaki bango, balobi: “Ezali esika ya Molimo mpenza koleka!” Pe na Texas ná bisika mosusu, bazali komitika pe kopesa lisosoli ya makambo yango pe nyonso wana, bazoyeba ete yango ezali bindimeli oyo ekotisami na Liloba oyo.

¹⁴⁰ Oh, bino bafandi ya Beteleme! Aleluya! nabeleli bato, babundi oyo bákobanga te. Etali ngai te soki bato nkama mwambe batelemi na ngambo moko pe bato nkoto zomi na ngambo mosusu, Nazali na mposa ya babundi oyo bakoya elongo na ngai mpo na kotobola lidusu moko na kati ya molongó ya bazangi kondima ya Bafilistia oyo Likita ya Mokili esili kosangana zingazinga ya Liloba na Nzambe, koluka kokomisa yango bindimeli mpo na koleisa yango bato. Ezali na Libulu-ya-mái moko, ezali na Liziba moko oyo efungwami na Ndako

ya Dawidi, Beteleme, mpo na lisumu pe mbindo. Ndeko, lisumu ezali kozanga kondima na Liloba na Ye!

¹⁴¹ Mobundi nani oyo akoki komona ete Millennium ezoya? Mobundi nini akoki komona ete Molimo Mosantu monene oyo ezoya na lolenge ya Yesu Klisto, nzoto mpenza ya Klisto mpo na kokonza lisusu, telega elongo ná ngai. Telega ná ngai! Tika tótobola lidusu kati na endimeli ya denomination oyo. Tika tókota kuna! Ye azali na mposa makasi ya komela Máí ya mpio ya Pentecote, pentecote ya ebandeli, etóngá ya bisalasala te, ya kogángagángá, kobelega, awa. Nalindi nde koloba libatizi ya Molimo Mosantu ya solosolo oyo ebótaka Bomoi ya Yesu Klisto lisusu na kati ya moto.

¹⁴² Bólimbisa ngai soki nasali bino mpasi. Te, bósala yango te. Nazali kosala oyo na Nkombo ya Nkolo Yesu. Zóngá! Telega, yo moto na mpiko oyo amoni Dawidi kotelega kuna! Yesu Klisto, mokimi longwa na lingomba na Ye, apekisami na bindimeli na bango. Liziba moko ya mpio ezali kozela kuna. Amen. Nguya ya kokomisa Liloba oyo na bomoi ezali, esakolami mpo na kokokisama na mokolo oyo. Nzambe alobaki ékosalema. Esengeli ésalema. Okosala yango ata moke te na mapinga oyo ozali kati na yango sikoyo. Ozali kosangana yo moko, Pentecote, zingazinga ná bibongiseli nyonso oyo etikali, kokata yango na endimeli moko.

¹⁴³ O bato na Nzambe, Mopanga yango ezali wapi? Nkolo na Biso azali na mposa ya máí ya mpio ya komela. Etali ngai te soki ezali liwa to bomoi, tika ete topasola nzela kati na eloko oyo. Ezali mpenza mpasi kotelega yo moko. Nabeleli bato ete bátelema na mopanzi na ngai, bótelema ná Liloba! Oyo Liloba yango elobi, sala yango bobele ndenge Liloba yango elobi. Etali ngai te oyo nyonso eloko mosusu elobi, tika Yango ndenge wana, mpamba te Yango ezali eloko bobele moko oyo ekokata. Tókende na Beteleme, Máí ya solo ya Nzambe.

¹⁴⁴ “Soki moto awumeli kati na Ngai pe Ngai kati na ye, soki bowumeli kati na Ngai pe Maloba na Ngai kati na bino.” Kowumela, kaka kopumbwa-pumbwa longwa na esika moko kino na esika mosusu te, bongo kobongola kaláti na yo ya bondeko longwa na mo-unitaire kino na mo-binitaire pe mo-trinitaire, pe kozonga Prebysterien, Lutherien. “Bómela kati na Ngai,” pe Ye azali Liloba, “Maloba na Ngai éumela kati na bino! Kobanga bato nkama mwambe to milio mwambe te. Nakotelega na mopanzi na yo. Nazali na mposa ya komela longwa na Libulu-ya-máí wana lisusu.”

¹⁴⁵ Nzambe akozala na bato oyo bakomela longwa na Libulu-ya-máí wana! Aleluya! Bokoki kokanisa ete nazali liboma, pe mbala mosusu nazali yango, boye nazali liboma na ntina na Yesu Klisto ná Liloba na Ye. Soki esengeli nábungama moto ya liboma, bátika nábungama moto ya liboma mpo na Liloba na

Ye. Natikálá kotelemela bato oyo bazalaka kati na bibongiseli wana te. Natelemelaka nde systeme wana oyo epekisaka Liloba na Nzambe. Babundi, tika tókata yango. Botelema ná biso. Tika tókende na Libulu-ya-mái wana. Ye azali Beteleme na biso.

¹⁴⁶ Mabulu ya mái ya kala oyo, Likita ya Mangomba ya Mokili ezali kobongisama sasaipi. Tika ete tozongisa Liloba ya Nzambe ya mpio, denomination te. Tokamata endimeli te, oyo ezali mabulu ya kala ya mái etiolaka te, oyo ekweya eleki mibu ntuku minei, mibu ntuku mibale, mibu ntuku misato, to pe mobu eleki. Nalingi Liloba na Nzambe oyo elakami mpo na lelo. Yango nde mái oyo Ye alingi ngai námela, Liloba oyo lelo! Ezali Beteleme moke, eboyami.

¹⁴⁷ Ezali, nayebi, ezali kaka lokola, okokanisa: “Ee, soki oyo ya ngai. . .” Iyo, ezali bongo, bakanisaki ete Asengelaki kobotama na Yelusaleme. Bakanisaki ete Asengelaki kobotama esika bokonzi ya denomination na bango ezalaki. Kasi Ye azungulukaki oyo nyonso wana. Ayelaki na nkombo ya Beteleme, mpamba te wana nde oyo Ye azalaki. Aleluya! Ye azali koya mpo na ba-Metodist, ba-Batiste, ba-Prebysterien to ba-Pentecotiste te. Azali koya mpo na Mwasi-na-libala, Yesu Klisto. Nde oyo Ye azali koyela. Ekoki komonana ndenge epai na yo, kasi ndima Yango!

¹⁴⁸ Bomoni bitaliseli oyo? Ekoki koya na nzela mosusu te bobele na nzela ya Liloba. Yango nde esika bobele moko oyo Akokaki kobotama, ezali na nzela ya Beteleme wana. Yango nde ntina oyo esengelaki ézala esika moke ya komikitisa wana. Nde lolenge oyo yango esengeli kozala na ntongo oyo, esengeli kozala ndenge moko na Lilola ya elaka. Iyo, mesie. Likita ya Mangomba ya Bafilistia ezali komibongisa na ngonga oyo, esangani bisika nyonso zingazinga na Beteleme na biso. Pene na Noele oyo, basangani zingazinga wana, bisika nyonso, elatisami nyonso mobimba na ngelingeli ya mokili. “Oh, tokomema kimia na mokili.” Pápa Luther, John, to soko nkombo nini, akosangisa, pe ba-eveke nyonso minene ya lingomba, Lisanga ya Likita ya Mangomba pe Likita ya Mokili bango nyonso bazali koya esika moko. Ndenge nini bato mibale bakoki kotambola elongo soki bayokani te? Amen!

¹⁴⁹ Ezali bobele na Moko oyo bokoki kotambola elongo, Yesu Klisto nde. Ndenge—ndenge nini okoki kotambola elongo ná Ye? Na ntango oyokani ná Oyo Ye azali, Liloba! Kotika te yango étika yo.

¹⁵⁰ Etali ngai te makambo ya ngelingeli boni bazali na yango, “Osengeli kosala *boye* soki te tokokanga losambo oyo ya yo.” Etali ngai te oyo bakokanga, pe yango etali Liloba te. Iyo, mesie. Ozali kokende wapi? Ezali mpenza likambo oyo Liloba elobaki ete bokosala, bozózonga mpenza na yango, balatisami ngelingeli ya mokili, ná bilaka ya mokili ya ndenge nyonso, kasi yango

ezali ba-kilometre milio mosika na Liloba. Yango nde ezosalema lelo, Noele lisusu, mpo na kokabola biso na elaka ya Liloba. Kasi Ekokokisama. Nzambe azali na makoki ya kobimisela Abraham bana na mabanga oyo. Ah, koluka kotiya bafandi ya solosolo mpenza ya Beteleme mosika na Bomoi ya Seko, wana nde mwango na bango.

¹⁵¹ Bótelema, bino bana pe babundi, topasola nzela ya kozonga na Beteleme na biso ya ebandeli! Bomikanisela ntango Dawidi amataki na ngwende na ye. Bato oyo batelemaki elongo ná ye mpamba te ayebaki, bayebaki akomata na ngwende. Bayebaki ete Dawidi akomata na ngwende, etalaki te ata aboyamaki ndenge nini. Azalaki mokimi ya mabe mpenza koleka na mboka. Ezali pe bongo na Liloba ya solo ya Nzambe, na ntongo oyo, Yango ezali mopaya mpo na bibongiseli. Botala eloko nini basalaki. Yango etalisami liboso na bino mpenza.

¹⁵² Bato bakomeka koloba: “Ndeko Branham, ozali kobeta lingomba.” Nazali nde kobeta ba-systeme yango. Lingomba ezali Yesu Klisto, systeme te.

¹⁵³ Pe lelo, bótala nini oyo basali, botala nini oyo bazali kosala. Pe bokoki komona nini oyo bazali kosala, bazali komeka kopekisa bato bázala mosika na Yango. Bazali kokoba kosangana zingazinga ya Libulu-ya-mái yango, kosala nionso ete moto moko te ámela mái uta na Yango. Kasi, O babundi ya Nzambe, nandimi ete Yesu Klisto akoya mokolo moko na nkembo, nandimi ete Akoya kofanda na Ngwende ya Tata na Ye Dawidi. Atako Ye azali mokimi, Liloba na Ye na ntongo oyo, aboyami na bato na Ye Moko lokola Dawidi azalaki, Bibongiseli baboyaki Liloba na Ye, baboyaki, ntango Nzambe ayei pe atatoli Liloba na Ye ya péto. Bólobela ngai te! Mibu ebele, na ekolo mobimba, kasi bazali sé kokende mosika, mosika na Yango ntango nyonso.

¹⁵⁴ Nalobaki yango mokolo mosusu wana, na ntina na Jacqueline Kennedy, mbala boni napámélá bino basi mpo na likambo ya kokata nsuki, kopakola-pakola, bino basi ba-Pentecotiste oyo bókokatáká nsuki na bino, eloko oyo Nzambe alobaki ete ezali. . .bo—bo—bozali komikomisa ndu—ndumba ya balabala na ntango bozosala bongo. Pe, mpo na Nzambe, mobali na yo azali na ndingisa ya kobika lisusu ná yo te. Mwasi oyo akati nsuki na ye, asámboli moto na ye, oyo ezali mobali na ye. Nde yango mpenza. Nalobaka nini na ntina na yango? Pe bazali kolobela ngai na ntina na yango, nazuaka mikanda: “Yo mobange tata oyo.” Likambo te, babengaki Eliya likambo moko yango. Babengaki Liloba moko moko ya Nzambe, ntango nyonso Liloba ekómi, ebengi Yango.

¹⁵⁵ Moto moko alobaki mokolo mosusu wana: “Ee, biso tondimaka ete yo ozali mosakoli.”

156 Nalobá yango ata mokolo moko te, nalobelaka yango te. Nazali mosakoli te, nazali bobele mosali ya Nzambe oyo azali koluka koyebisa bino Bosolo. Nyonso yango wana. Bótika náyebisa bino, Liloba ya Nzambe etelemaka mpo na yango! Alobaki: “Bana basi ya Siona, etape oyo ebikaki kobebisama na yango nyonso na mokolo wana, ekozala na nkembo liboso na Nkolo.” Bopasola nzela, bino basi, bozali na esika na bino ya kopasola nzela, na kati ya makambo ya Hollywood pe ba-cinema, ná makambo nyoso oyo ya television oyo bozali koluka komekola, koláta bilamba na ndenge ya sexy kuna libanda na balabala.

157 Moto moko alobaki: “Ee, bato bazali na mposa ete ólakisa bango ndenge nini kozua Molimo Mosantu pe ndenge nini kozua . . .”

158 Olobi ete ozali na Molimo Mosantu, pe na sima owangani Liloba? Bomoi na yo moko ezotalisa ete ozali na Yango te. Bomoni? Sikoyo, nazali na nkanda te, nazali bobele koyebisa bino oyo ezali Bosolo. Bómitala bino moko pe bóyebela. Polo alobaki: “Soki mwanje moko auti na Likolo alakisi eloko nini mosusu, tika ete álakelama mabe,” Galati 1:8. Ya solo.

159 Bongo soki Jacqueline Kennedy . . . Apesaki ndakisa epai ya basi ná ba-nsuki ya bigudi nyonso oyo pe makambo oyo bazalaka na yango, bilamba nyonso oyo ya sexy, lokola bilamba ya mwasi alingi kobota pe nyonso wana. Mwasi nyonso na kati ya ekolo alingi koláta yango, bino ba-Pentecotiste, pe. Bóyoka, Jacqueline Kennedy atikálá koyoka Nsango lokola oyo te. Soki áyókaka Yango, akokaki kobongola motema kala mpenza. Kasi bino basi ba-Pentecotiste boyokaka Yango, butu ná moi, pe mbula na mbula, kasi ata bongo bozali kosala eloko moko te na ntina na yango! Aleluya! Nzambe akolemba moko na mikolo oyo! Nzambe akolemba. Ee, nayebi bozokanisa nazali liboma. Bokende liboso, likambo te. Bakanisaki bongo na bikeke yango nyonso oyo eleki ntango Liloba . . . Bomoni?

160 O babundi, bóbimisa Mopanga yango, tótelema mpo na nyonso oyo Mopanga wana etelemaka mpo na yango! Tókende na Libulu-ya-mái wana esika Liziba moko ezali oyo etondi na Makila, ebendami na misisa ya Emmanuel. Moyuda te. Misisa ya Emmanuel nde, Nzambe elongo na biso, esika basumuki bazindami kati na yango bakobungisa matóno nyonso ya masumu na bango.

161 “Pe Mokolo na mokili akobima na Beteleme, oyo akoyangela libota na Ngai.” Molimo Mosantu lelo akoyangela bato, pe Molimo Mosantu azali Liloba. Ezali solo? Sikawa, mpo na kosukisa, na limemya. Ye ayangelaka bato. Etali te oyo yo ókokanisa; yo misembolisa ná Liloba. Soki te, Molimo Mosantu azali wana te; ozali kotalisa litatoli na yo moko, etali te oyo yo olobi. Okoki kopumbwa-pumbwa, koloba na minoko ya sika, pe kokima mbango bisika nyonso na ndako, kasi ozali kaka na

nsuki bakatá pe ókosala makambo oyo ozali kosala; yango ezali kotatola mabe na ntina na yo te, ete ezali bongo te.

¹⁶² Bafandi ya Beteleme, Nzambe apambola bino, tókende liboso! Klisto azali na mposa ya Lingomba ya solosolo. Azali na mposa ya Mwasi-na-libala. Tópasola ba-nzela na biso katikati na yango. Tóbima awa, tólongola bindimeli oyo, ete bameli mái ya solosolo bákoka kozonga pe bámela Máí ya solo, ya mpio ya Pentecote, oyo na ntango moko ezalaki kotiola uta na Libulu-ya-mái monene oyo. Ezali kaka kotiola. Okolinga koya lelo pe kondima yango na motema na yo mobimba, wana togumbi moto na biso ngonga moke.

¹⁶³ Nazali na makombo ebele awa oyo nasengelaki kolobela. Ntango epesami te, sikawa ekomi ngonga ya zomi na moko ya ntongo. Nazali komituna babundi boni bazali awa, bino bateyi, Metodiste, Batiste, Presbyterien, nganganzambe katoliko, oyo nyonso yo okoki kozala, ondimi mpenza? Nayebi nazali nganganzambe te. Ekoki kozala ete nabimeli na esobe, ná kopapola *oyo, oyo wana* pe *oyo mosusu*, kasi Oyo ezali Liloba. Pe bondimi ete Ezali bongo, pe bondimi ete Ezali Liloba, Yango nde Beteleme. Yesu alobaki: “Moto akobika bebele na lipa te; Liloba nyonso oyo ekobimaka na monoko na Nzambe.” Pe Liloba ezali awa, Biblia. Moto akobika na Yango, Pe Ye azali Liloba yango.

¹⁶⁴ O mobundi, okolinga kobimisa Mopanga na Nzambe pe koloba: “Nasilani ná mateyo oyo, nakomi kozonga na Liloba, nakomi kozonga na Solo”? Basi, mibali! Basi, bozali na soni te, lolenge bozalaki kosala? Okolinga na ntongo oyo, na Noele oyo, kozonga pe kotalisa Yesu Klisto ya solosolo?

¹⁶⁵ Sikoyo ná mito na bino ya kongumbama pe miso ya kokangama, bokolinga kotombola loboko, koloba: “Bondela, Ndeko Branham. Ya solo nalingi kosala yango kati na motema na ngai. Nazali, nandimi yango”? Nzambe apambola yo. Oh la la, bateyi, basi, bisika nyonso!

¹⁶⁶ Na Beteleme, Beteleme, esika ya Lipa pe Máí ya Nzambe, Klisto Beteleme na biso ya nkembo. Ndenge nini tokótaka kati na Klisto? Bakolinti ya liboso 15: “Na Molimo moko tobatisami biso nyonso kati na Nzoto ya molimo ya Yesu Klisto.”

¹⁶⁷ Tozali kolia Liloba na Ye, eloko moko mosusu te, kaka Bilei ya bampate! Liloba wana! Eloko mosusu te. Okoki kotia endimeli moko te kati na Yango, tokoyoka yango te. Te, mesie. Okoloba: “Ee, ezali lolenge *oyo*.” Soki Biblia elobi ezali lolenge Oyo, lolenge Oyo nde tolingi Yango. Tolingi kotia Yango bikilakila te. Tolingi Yango kaka ndenge Yango ezali.

¹⁶⁸ E Nzambe, Tata na biso, lelo nzala ezali naino na mokili. Mpo na nini Beteleme moke. Na lolenge na ngai ya mobola oyo ayekola te, Nkolo, nameki kosala ete etonga moke oyo. . . oyo balingaka ngai, nayebi balingaka ngai, Nkolo. Ngai pe nalingi bango. Pe nalingi bango mingi kino, Nkolo, na—nazali na

molénde na ntina na bango. Nalingi te komona bango kopotana kati na makambo minene oyo, bongo bakatama na ntango ngonga ekosila koleka, pe tala milimo na mawa oyo kuna kati na boloko, báyebe ete na ntango moko bazalaki na libaku yango.

¹⁶⁹ Nkolo Nzambe, lelo oyo, etali te oyo Yesusaleme monene ezali kokanisa, pe oyo ba-Gilade ná Ramote-Gilade pe soko nini lisusu, ba-Shilo, pe bisika ya kosambela ya lokumu, ézala ata esika nini. Beteleme moko ezali. “Ozali moke moke kati na bango nyonso te? Kasi uta na yo!” Uta na ba-Methodiste, ba-Batiste, ba-Prebysterien; ba-Katoliko, engumba mokonzi monene; pe ba-Ramote-Gilade, esika Luther abundaki; pe—pe ba—ba-Shilo, esika Wesley abundaki ntango mosusu; ná—ná bisika misusu ebele. Kasi, Nkolo, Nkolo, Otelemisaki etonga moko ya ba-Pentecotiste, pe soki bango babaluká pe basalá lolenge moko te!

¹⁷⁰ Yesu ya Nazarete, nabondeli Yo, Nkolo, ete ótika babundi, libanda na moko na moko na bindimeli oyo kuna, bátelema na Nkombo na Yo, bápasola nzela kati ya bindimeli oyo pe bázonga na Liloba ya solo, oyo esangisamá te, kotiya pembeni bipekiseli nyonso oyo ezali kokanga bango, kotiya pembeni ngonga nyonso oyo bazali kolekisa mpamba, komeka koluka kokóma bandimi ya ebongiseli moko. Nkolo Nzambe, tika ete bázongela kozuela Yesu Klisto baoyo babongwani; mpo na kokumisa ebongiseli moko te to bato moko te, kasi Yesu Klito, bobele Ye moko.

¹⁷¹ Ezalaki mpo na Dawidi nde bato wana babundaki. Ezalaki mpo na Dawidi nde batiyaki bomoi na bango na likámá. Pe babundi monene ya mpiko wana, bazángá kobanga, bafungolaki nzela na bango kuna, mpamba te ezalaki mposa na ye. Ezalaki mposa na ye ya komela mái euti na libulu wana.

¹⁷² Nkolo Nzambe, ntango mosusu tozali koyoka yango te, bobele bobendi wana, kasi, tala, ezali mposa na Yo ete makambo oyo ésalema. Ndenge Yo olobaki na Yoane: “Boye ebongi na biso, to esengami, ete tókokisa boyengebene nyonso.”

¹⁷³ Esengami na biso, lokola basali lelo, koyeba solo ete Liloba oyo eteyami, koyeba solo ete ekokisami. Esengami na biso, lokola moto ya ngonga oyo tozali kobika kati na yango. Bato na lokumu na mabele lelo oyo, E Nzambe, bazali kuna, tika ete bámona yango pe básimba Mopanga! Ata bopekisi nini ezali, soki Nzambe azali mpo na yo, nani akoki kotelemela yo? Etali biso te, kotiya bomoi na biso na likámá. Etali biso te, kotiya na likámá likambo *oyo boye, oyo wana to oyo mosusu*. Tolingi kozua lisusu Máí ya Bomoi!

¹⁷⁴ Tókende na Beteleme, Nkolo, tika ete moko moko na bango. Tika ete basi nyonso oyo, ete, na ntembe te, soki batomboli loboko na bango, basili komiyoka nsoni. Tika básosola ete mibali oyo bakozala lokola Mr. Kennedy moko na mikolo oyo. Bako—bakozala lokola bamibali oyo mosusu, basengeli kokufa. Basi oyo bazali kokufa. Nazali kokufa. Tozali biso nyonso kozika

awa na mabele, pe toyebi ete ezali bobele na ntango moke, totikali bobele na mikolo moke mpenza. Pe, Nzambe, na esika ya komeka kotonga ba-systeme minene, Nkolo, tika ete mibali pe basi bámona na ntongo oyo ete ezali boyei ya Mokonzi.

¹⁷⁵ E Nzambe, boyei ya Mokonzi monene yango, Yesu! Pe yango...Pe Nzambe, biso tososoli, ete moko moko na mibali yango oyo babimisaki mopanga wana pe babundaki mpo na Dawidi ntango azalaki mokimi, ntango azuaki bokonzi, akomisaki bango bayangeli ya bingumba. Moko na moko na bango bazuaki bingumba. Pe Yo olakaki na Biblia, ete biso tokozua bingumba. E Nzambe, lokola Mabota, bakomaki basangoli na nzela ya Mabota, ete biso tókoka kokabola bosantu na Ye pe boyengebene na Ye! Tika ete biso lelo, Nkolo, lokola mibali babundi, tokamata Liloba yango, koyeba ete, baoyo bakotelema mpo na Ye na ngonga oyo, bakozala bayangeli ya bingumba. Ezali te ete tolingi kozala bayangeli, kasi tolingi kozala basali mpo na Yo, Nkolo. E Nzambe, tomoni emononeli ya bato moke oyo, etonga moke oyo, oyo ebengami “bindimandima” kati na...Polo alobaki na mikolo na ye: “Na lolenge oyo ebengami ‘bopengwi,’” bolemá. Na esika wana nde ngai nalingi kobunda, Nkolo. Liloba na Yo ezali Solo! Pe Yo ozali Liloba, motindo moko lobi, lelo, pe libela.

¹⁷⁶ E Nzambe, pakola biso ná Liloba na Yo, pe kokisa Liloba na Yo oyo elakami mpo na mokolo oyo. Tika ete tóbima na ndako oyo na ntongo oyo lokola bisalelo ya kongenga ya Nzambe. Tika ete tókende na Mopánga, Ezali kongenga na mopepe, mpo na kokata bipekiseli nyonso pe makambo mosusu nyonso, kino tokoka kozongisa bato epai na Klisto, pe komema mái ya mpio ya komela epai na Nkolo na biso, na esika ya bindimeli nyonso ya kala oyo etiolaka te. Tika ete bato bámena longwa na Liziba ya solosolo, ya mpio, oyo esilisaka mposa, ya Lipamboli ya Pentecote, ete ékoka kopambola Motema na Ye pe ezongisa Ye katikati na biso. Kokisa yango, Nkolo. Nabondeli, na Nkombo na Yesu.

¹⁷⁷ Wana togumbi mito na biso, soki mobeti piano to mobeti orgue, to soko nini yango, ákende na orgue, na piano, nalingi ete tóyemba oyo na kimia: “Ezali na liziba moko etondi na makila, ebendami na misisa ya Emmanuele; Ntango basumuki bazindisami na kati na yango...” Mosumuki, mosumuki azali nani? Mozangi kondima. “Bazangi kondima bazindisami.” Mozangi kondima na nini? Liloba. Oh, Bayuda oyo balingaki kondima te ete bazalaki bazangi kondima, bakanisaki ete babikisamaki, kasi Nzambe ayebaki ete bazalaki na bosenga ya Mobikisi. Bazalaki kobondela mpo na mobundi moko, Nzambe apesi bango Bebe moko, Mobikisi. Ayebaki eloko nini bazalaki na yango bosenga. Wana nde Likabo na bango ya Noele. Yango nde ozali na yango bosenga lelo, yango nde nazali na yango bosenga lelo, Mobikisi mpo na kozanga kondima na ngai,

Mobikisi mpo na kozanga kondima na yo. Wana tozali koyemba, tika ete tobondela mpo na yango sikoyo na mitema na biso. Bondela na bosembo nyonso, nasengi losambo.

Liziba moko ezali, oyo etondi na Makila,
 Oyo ekamatami na misisa ya Emanuele,
 Pe basumuki (bazangi kondima) bazindisami
 (mondimi ya lingomba te, boye) na nsé
 na... (kuna nde bandimi ya lingomba
 bazindisamaka)

Mbindo nyonso ya mabe na bango ekolongwa.
 Mbindo nyonso ya mabe na bango ekolongwa,
 Mbindo nyonso ya mabe na bango ekolongwa,
 Pe mosumuki . . .

¹⁷⁸ Nkolo Yesu, Nabondeli ete Óyamba biso. Namitye ngai moko awa elongo ná etonga oyo, Nkolo. Longola kozanga kondima na ngai nyonso. Tika ete ná kufa, Nkolo, ndenge Samsona agangaki, tika ete ná kufa ná ba-Filistia oyo. Tika ete násala nyonso oyo ekoki ngai kosala, kasi, Nzambe, petola molimo na ngai. Longola ntembe nyonso. Soki ezali na eloko moko na Liloba oyo ngai nazali kondima te, Nkolo, pe soki—soki ezali na eloko moko te awa oyo Yo olakaki, ete nazokoka te komona bomoi na ngai moko kotatola Liloba wana mpo na mokolo oyo, boye, Nkolo limbisa ngai. Limbisa ngai, Nkolo.

¹⁷⁹ Pesa ngai mpiko. O Nkolo, nazali na mposa ya mpiko mpo na kokata likambo oyo, kokata etútú oyo, mpamba te nayebi ezali mposa na Yo. Olobaki yango, yango esengelaki kozala na mokolo oyo: “Pelamoko ezalaki na mikolo ya Sodoma, ekozala pe bongo na boyei ya Mwana na Moto.” Tomoni likambo yango ya suka kosalema, elembo oyo ya suka oyo epesamelaki na lingomba. Yango ezalaki elembo ya suka oyo momboto ya Abraham na mosuni amonaki liboso ete mokili ya Mabota ezika na móto. Pe yango nde ezali elembo ya suka oyo Momboto mokonzi na Ye akomona liboso ete móto étumba mokili ya Mabota. Yo . . . Nkolo, tika ete bámona ete ezali mpenza ntina wana nde Yesu asengelaki kobotama na Beteleme. Ezali Liloba na Yo. Ezali elaka na Yo. Pambola bango sikoyo, Tata. Napesi bango epai na Yo, lokola bilembo ya elonga. Pe tika ete biso, elongo, Nkolo, tóbenda Liloba lelo, pe tókende liboso na Nkombo na Yesu. Amen.

¹⁸⁰ Nkolo ápambola bino. Bolingaka Nkolo Yesu? Bondimi ete ezali Sólo? Bótombola loboko soki bondimi ete ezali Sólo. Matondo, baninga. Botala, nazali . . . nabanzi batelemisi bande. Bomoni, wana nazoloba awa, nazali koloba kaka na bino te. Babandes oyo ezali kokende mokili mobimba, pe mibali ná basi na mokili mobimba bákoyoka Yango. Tokendeke ekolo moko sima na ekolo moko sima na ekolo moko, bango bazali kaka, bafandi wana ná biyókeli ya mike na matoyi na bango pe—pe koloba Yango na bato ba-nkama na nkama na mokili mobimba.

181 Pe boyebi, ezali te. . . Sikawa, bino basi, nazali na mposa ya koyokisa bino mpasi te, ntango nazali kolobela bino makambo yango. Kasi soki mokengeli na bino ayebisaka bino Yango te, eloko moko ezali kotambola malamau te ná ye. Azangi—Azangi bompikiliki ya kosala yango. Azali komibomba sima ya ebongiseli moko. To azali lokola Lóta, afandi wana, liboso móto ekita, a—azangaki bobele eloko ya solosolo—ya solosolo yango oyo esengisi mpo na kolonga kuna. Ye. . . Biblia elobaki ete: “Masumu ya Sodoma ezalaki kotungisa molimo na ye ya sembo mokolo na mokolo.” Molimo na ye eyebaki malamau koleka, kasi azangaki eloko wana ya solosolo oyo esengelaki mpo na kolóna kuna pe kokweisa yango. Pe mokengeli oyo akoboya koyebisa mwasi ete ezali mabe kokata nsuki na ye, eloko moko ezali kotambola malamau te na moto wana, pe kolata bilamba oyo.

182 Pe bino mibali, bino mibali oyo bókotika basi na bino básala makambo ya ndenge wana, likambo nini ná bino? Likambo nini ná bino? Kotambuisa mwasi na yo na engumba mobimba lokola ndumba ya balabala, pe na sima okobeta mobali moko mbata soki afindi ye. Yo nde ezali moto oyo asengeli kobetama mbata. Ya solo, Nzambe akosala yango mokolo moko, pe. Ezali solo. Tozali na bosenga ya kozonga na Liloba oyo.

183 Bobele wana te, wana ezali kaka mwa, eloko moko moke. Kasi ndenge nini okozua makambo ya minene soki oboyi oyo ya mike mike? Ndenge nini okoki koyekola algebre soki oyebi ABC te? Ókokoka kotanga kino na zomi te, ndenge nini okoyeba matematiki na yo? Osengeli kobanda longwa na nsé. Ozali komeka kobanda na likolo, kita awa pe bandá malamau.

184 Oyo ezali ngonga ya kosala yango, sikawa, Noele. Ezalaki mbotama ya Klisto, tika Klisto ábotama kati na biso. Klisto azali nini? Klisto azali Liloba. Bato boni bayebi yango? “Na ebandeli Liloba azalaki, pe Liloba azalaki elongo na Nzambe, pe Liloba azalaki Nzambe.”

185 Moto moko alobaki mokolo mosusu wana, alobaki: “Ndeko Branham, yo, bato bayebi ete yo ozalaka moyini ya basi.” Nazali yango te. Nazali yango te. Nazali na bolingu ya solosolo mpo na bandeko na ngai ya basi. Mibali misusu bakobaluka kotala, kokanisa ete bozali komonana kitoko ná langi ya motane na miso, langi ya mái ya mpondu na miso, pe suki bákátá, mobali wana azali komona makambo kokesana na oyo ngai nazali komona. Ya yo. . . Nalingi molimo oyo ezali kati na yo, oyo esengeli kokutana ná Nzambe. Yango nde oyo nazali. . . ndeko na ngai ya mwasi mpo na Seko, ozali te mwa eloko moko mpo na mposa ya nzoto awa na mokili eko. . .

186 Bato boni batikálá kotánga bokiti, ya bokwei ya Roma? Na ntembe te. Botala yango, bobele likambo moko yango nde tozali kosala, ekóbo. Bolenge na lolenge oyo yango ekomi, bobele mpenza ndenge tokomi na yango, makambo ya langi ya lomposo.

Pe bolenge ekomi kokonza, moto pe mposa ya nzoto. Bobele ndenge Bonkumu ya Roma ekweyaki, eleki mibu nkoto moko na nkama mwambe, pe tala likambo yango oyo lisusu katikati na Mabota. Bomoni? Nungungungu kati na biyamba pe nyonso wana. Oh, oyo ngonga nini tozali kobika kati na yango!

¹⁸⁷ [Ndeko mwasi moko apesi nsango moko. Eteni oyo ezangi na bande—N.D.E.] Amen. Nkolo Nzambe asili koloba. Nandimi yango.

¹⁸⁸ Sikawa tótelema. Ntango Ye alobi, ekomi ntango mpo na biso kozala na limemya. [Moto moko asololi na Ndeko Branham—N.D.E.] Olobi nini?

Na ngolu na Nzambe, na lisungi na Nzambe, nakamati mokano koleka ndenge natikálá kokamata, kotelema na ngambo ya Liloba oyo pe komeka kosala oyo ya malamumu koleka, na lisungi ya Nzambe, kopasola nzela kino na Beteleme, esika bafandi ya Beteleme bakoki komela mái uta na Liziba wana. Bato boni bakolinga kosangana elongo na ngai, ná maboko na bino botomboli, bóloba: “Nalaki na Nzambe ete nakosala yango”? Nzambe ápambola bino.

¹⁸⁹ Sikoyo bógumba mito na bino mpo na ngonga moke, pe nandimi ete mwa ndeko moko awa, Ndeko Jeffries, yaka awa. Akosukisa liyangani wana togumbi mito na biso mpo na libondeli, soki bolingi. Malamumu, ndeko.

MPO NA NINI BETELEME MOKE LIN63-1214

(Why Little Bethlehem)

Liteya ya Ndeko William Marrion Branham oyo, eteyamaki liboso na Anglais na mokolo mwa mposo na ntongo, mokolo mwa 14, sanza ya zomi na mibale, mobu 1963, mpo na Dejeuner ya ba-Hommes d'Affaires du Plein Evangile na Ramada Inn, na Phoenix, Arizona, U.S.A., ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki mobimba na Anglais. Ndimbola ya Lingala oyo ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2021 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org

Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotيامa na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org